BOSTON PUBLIC LIBRARY
COPLEY SQUARE
BOSTON 17, MASS.

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams $4.00
pusei metų $2.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 23, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 2 "Keleivio" Telefonas: AN 8-3071 SOUTH BOSTON, MASS., SAUSIO (JANUARY) 14, 1959 Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 8, 1879 Atskiro numerio Kaina 10 Centų 54-TIEJI METAI

Vakarų Valstybės Ruošia Bendrą Atsakymą Maskvai

Sovietai Pereitos Savaitės Gale Pasiūlė Sušaukti Plačią Konferenciją "Taikos Sutarčiai Su Vokietija Surašyti"; Sovietų Atsakyme Šiaip Nieko Nauja Dėl Berlyno; Vakarai Nori Sutarti Bendrą Atsakymą.

Pereitos savaitės gale Vakarų valstybės gavo iš Maskvos atsakymą į savo pasiūlymą derėtis dėl Vokietijos "klausimo" ir dėl Berlyno. Vakarų valstybės atmetė rusų ultimatumą trauktis iš vakarinės Berlyno miesto dalies, nes tai reikštų atsisakyti nuo jų turimų teisių tame mieste. Bet Vakarų valstybės sutiko kalbėtis dėl Vokietijos sujungimo ir dėl Berlyno klausimo išsprendžiant visos Vokietijos klausimą.

Maskva greit į Vakarų notas atsakė ir iš savo pusės siūlo bėgyje 2 mėnesių sušaukti 28 valstybių konferenciją Varšuvoje ar Pragoje taikos sutarčiai su Vokietija surašyti ir net siūlo projektą, kaip ta taikos sutartis turėtų atrodyti. Vokietija buvo dalinai demilitarizuota ir liktų padalyta į dvi dalis, o vokiečiai patys, jei nori, galėtų susitarti dėl sudarymo vokiečių "konfederacijos"; Vokietijai būtų leista turėti kariuomenę, bet atominiai ginklai jai būtų draudžiama gamintis; Vokietijos sienos būtų tokios, kokios jos buvo šių metų sausio 1 d.; svetima kariuomenė būtų ištraukta iš Vokietijos per tam tikrą laiką nuo taikos sutarties įsigalėjimo; Berlyno klausimas būtų išspręstas su taikos sutarties surašymu, o laikinai būtų susitarta dėl to miesto tvarkymo.

Vakarų valstybėms daugumas rusų pasiūlymų dėl Vokietijos yra nepriimtini. Dabar paskubomis eina pasitarimai tarp Vakarų valstybių dėl bendro atsakymo rusams. Atsakymas norima paruošti dar šią savaitę, kol Mikojanas dar nėra išvykęs. Laukiama, kad jis gal dar šią savaitę turės pasitarimą su valstybės sekretoriu ir prezidentu. Jam ir bus įteiktas bendras Vakarų nusistatymas dėl "vokiško klausimo" sprendimo.

Maskvos pasiūlymai dėl Vokietijos tvarkymo yra pavėluoti apie 14 metų. Savo laiku, tuoj po karo, Amerika siūlė Maskvai demilitarizuoti Vokietiją ir siūlė sudaryti su Sov. Rusija gynimosi sąjungą 20, o paskui ir 45 metams prižiūrėti, kad Vokietija neapsiginkluotų ir negrestų vėl pasaulio taikai. Rusai tada visus tokius pasiūlymus atmetė ir privedė prie Vokietijos padalijimo.

Dabar jau ir pati Vokietija derybose dėl taikos sutarties surašymo dalyvauja ir turi svarų žodį.

Naujieji Ginklai Labai Brangus

Prezidentas savo pranešime kongresui apie "Unijos padėtį", nurodė, kad moderniški ginklai yra labai brangūs. Pavyzdžiui, viena "Atlas" raketa, paruošta šauti, kainuoja 35 milionai dolerių; naujausieji atominiai submarinai kainuoja po 50 milionų dolerių, o kai kurie specialiniai submarinai kainuoja net tris kartus daugiau; sunkieji bomberiai kainuoja tiek pat, kiek jie kainuotų, jei būtų padirbti iš gryno aukso; šiais metais vien raketų tyrinėjimui ir gaminimui Amerika išleidžia apie 7 bilionus dolerių.

Teismai Įsako Tęsti Integraciją

Pereitą savaitę federalinis teismas Little Rock mieste, Arkansas valstijoj, įsakė mokyklų komisijai tęsti mokyklų integraciją tame mieste ir liepė mokyklų komisijai bėgyje 30 dienų pranešti teismui, kas tuo reikalu yra padaryta.

Sausio 10 d. federalinis teismas Atlanta mieste, Georgia valstijoj, įsakė valstijos visoms aukštosioms mokykloms priimti studentus neatsižvelgiant į jų rasinę kilmę. Tos valstijos priimtas įstatymas prieš segregaciją mokyklose teismo paskelbtas nekonstituciniu.

PIKETUOS POLICIJĄ

Garsusis krovėjų unijos vadas Hoffa nori ir policiją organizuoti į uniją. Tos unijos New Yorko skyriaus pirmininkas Henry Feinstein žada piketuoti miesto policijos vyriausiąją būstinę, tuo norėdamas paskatinti policininkus dėtis į uniją. Policijos viršininkas Kennedy Hoffos užmačias vadina gengsterių pastangomis paimti policiją savo vadovybėn.

KUBOS GYVENTOJAI DŽIAUGIASI LAIMĖJE

Kubos gyventojai prie buvusios Kubos sostinės Havana klausosi sukilėlių vado Castro padėjėjų žodžio. Castro būstinė buvo toli nuo sostinės, todėl ir į sostinę jis po perversmo ne tuoj atvyko. Jis savo palydovais į sostinę važiavo iš miesto į miestą, visur gyventojų džiaugsmingai ir ekstatiškai sutinkamas.

Mikojanas Kalba Apie "Laisvę"

A. Mikojanas, kuris 1956 metais buvo Budapešte, kada rusų tankai užpuolė tą miestą ir išskerdė daugybę Vengrijos sostinės gyventojų, Amerikoje kalba labai "protingai", jis siūlo didinti prekybą tarp Amerikos ir Sovietų Rusijos, nes "prekyba palaiko taiką", jis net pasisakė "už laisvę", bet už "laisvę nuo chuliganų, o ne už laisvę chuliganams"...

Taip Chruščiovo bendradarbis aiškino savo supratimą apie laisvę, kai keli šimtai vengrų ir kitų tautų pabėgėlių jį pasitiko San Francisco mieste su supuvusiais kiaušiniais.

Visur didesni ar mažesni būreliai pabėgėlių pasitinka Mikojaną su nedraugiškais plakatais ir šauksmais "žmogžudys... skerdikas" ir panašiais vardais.

Senieji Vadai Kongrese Vadovauja

Naujajame kongrese senieji vadai ir toliau vadovaus abiejų partijų atstovybėms. Republikonų vadu senate išrinktas senatorius Dirksen iš Illinois, jo padėjėju išrnktas sen. Kuchel, liberalas iš Kalifornijos. Demokratų vadas senate lieka L. Johnson.

Atstovų rūmuose republikonų vadu išrinktas kongresmonas Hallek iš Indianos vietoje J. W. Martin iš Massachusetts. Bet šitas pasikeitimas vadovybėje nereiškia, kad liberalai būtų laimėję. Daugumas (74 prieš 70) republikonų kongresmonų norėjo jaunesnio vado frakcijos priešakyje.

Demokratų vadu atstovų rūmuose lieka Sam Rayburn iš Texas, jis ir lieka atstovų rūmų pirmininku.

Molotovas Gaus Geresnę Vietą

Sovietų Rusija neoficialiai atsiklausė Olandijos vyriausybės, ar ji nebūtų priešinga, jei Molotovas, buvęs Sovietų užsienių reikalų ministeris ir "antipartinis" paklydėlis, būtų paskirtas ambasadoriu prie Olandijos vyriausybės.

Kokį atsakymą Olandijos vyriausybė davė, nėra žinoma. Mikojanas Amerikoje sakė, kad jis gerbiąs Molotovą, bet esą jį reikėjo pašalinti iš vadovavimo, nes jis buvęs priešingas reikalingoms reformoms. Apie Beriją Mikojanas sakė, kad jis buvęs "avantiuristas" be jokių principų...

Civilės Aviacijos Streikai Baigiasi

Penkios didžiosios oro susisiekimo kompanijos, kurios paskutiniu laiku trumpesniam ar ilgesniam laikui buvo streiko ištiktos, dabar jau susitarė su savo tarnautojais ir šią savaitę oro susisiekimas bėl bus normalus.

Streikas pasibaigė susitarimu. Pilotai ir mašinistai laimėjo daugumą savo reikalavimų. American Airlines, kurios buvo atleidusios 20,000 kitų tarnautojų, dabar visus pašaukė vėl į darbą.

Pan American bendrovė dar tebeveda derybas su streikininkais.

ALTAS WASHINGTONE

Chruščiovo padėjėjui Mikojanui, kuris dabar lankosi Amerikoje, aišku, yra pavesta svarbūs politiniai uždaviniai, kurie gali liesti ir Lietuvą. Todėl Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas praeitą sekmadienį išvyko į Washingtoną pasiinformuoti iš pirmųjų šaltinių tuo ir kitais reikalais.

Indija Turi Eiti Socialistiniu Keliu

Indijos valdančioji Kongreso partija priėmė savo vado Nehru pasiūlytą programą Indijai tvarkyti. Programoj sakoma, kad partija siekia sukurti "demokratinę ir socialistinę visuomenę".

Partijos vadas Nehru aiškino, kad Indija turi pasirinkti socialistinį kelią, nes kitaip ji nesugebės greitai pakelti savo krašto ūkio, kas yra būtina. Visi kraštai eina prie socializmo, sakė Nehru, bet ne visiems lygiai skubu yra socializmo siekti.

Socialistinis ūkio planavimas yra būtinas tokiems kraštams, kaip Indija, kuri turi mažai kapitalų ir turi esamus išteklius naudoti, kur jie daugiausiai yra reikalingi ir daugiausiai naudos neša.

NEGRAS PALIKO BALTAM $250,000

Pittsburghe, Pa., gruodžio 16 d. mirė daktaras J. E. Brown. Jis savo testamente visus pinigus, apie 250,000 dolerių, paliko savo draugui J. C. Conlon. Dr. Brown buvo negras, o Conlon yra baltas. Jų draugystė prasidėjo prieš daug metų, kai Conlon kartą nuvežė pas dr. Brown sužeistą žmogų, ir tęsėsi iki negro mirties.

15 METŲ MOTINA PAGIMDĖ TREJETUKUS

15 metų motina, Mrs. Ramona Agueros,, San Antonio, Tex., mieste sausio 9 d. pagimdė tris vaikučius. Vaikai gimė du mėnesiu pirm laiko. Jie padėti į ligoninę ir tikimasi augs normaliai. Jauna motina vaikus gimdė be gydytojo pagalbos, jai padėjo "bobutė". Vaikų tėvas, 18 metų Agueros, yra bedarbis.

Kiek Amerika Atsilikusi Nuo Rusų Raketų Gamyboj?

Atstovų Rūmų Komisija Įspėja Kraštą Dėl Amerikos Atsilikimo; Viceprezidentas Nixon Abejoja Ar Atsilikimas Yra Toks Didelis; Vyriausybė Numato Daugiau Lėšų Raketų Gamybai.

Atstovų rūmų "erdvės komisija" baigė darbą ir paskelbė galutinį raportą. Naujame kongrese bus sudaryta nauja "mokslo ir aetronautikos" komisija. Senajai komisijai vadovavo Bostono kongresmonas McCormack.

Savo raporte komisija sako, kad Amerika yra atsilikusi bent pusantrų metų nuo Rusijos ir ims mažiausiai penkis metus, iki Rusijos pasiekimai erdvės tyrinėjimo srityje bus pavyti. Komisija pabrėžia, kad erdvės tyrinėjimas gali turėti labai didelės svarbos krašto saugumui ir tautos ateities užtikrinimui.

Viceprezidentas Nixonas nesutinka su šita atstovų rūmų komisijos pažiūra ir mano, kad Amerika savo atsilikimą gali išlyginti daug greičiau, negu atstovų rūmų komisija tvirtina.

Kai kurie žinovai spėja, kad Rusija yra geriau pasiruošusi tolimo skridimo raketų gamybai ir po poros metų gali turėti tokią persvarą, kad bus gundoma pradėti karą.

Amerikos vyriausybė į biudžetą pereitą savaitę įrašė didesnę sumą raketoms tobulinti ir gaminti, bet kritikai visvien nenutilsta.

Didžiausias Karo Laivas Tarnyboje

Amerikos didžiausias karo laivas "Independence", lėktuvų nešiotojas, kuris gabenasi 100 greitųjų kovos lėktuvų su atominėmis ir vandenilio bombomis, pereitos savaitės gale įsijungė į karo laivyną.

Naujai pastatytas karo laivas turi 60,000 tonų talpumo, jis yra 1046 pėdų ilgumo ir kainavo 190 milionų dolerių.

Independence yra ketvirtas iš didžiųjų karo laivų, kurie po karo buvo nutarta statyti.

MOTERIS PAVOGĖ VAIKĄ — PAKLIUVO

New Yorke plačiai nuskambėjo mažutės, ką tik gimusios mergaitės pavogimas. Policija per kelias dienas negalėjo susekti jokių mergaitės pėdsakų. Bet sausio 11 d. policija vaiką atrado vienos moters bute. Moteris 7 vaikų motina divorsavusi, tvirtino, kad mergaitė esanti jos, bet policijos neįtikino ir bus traukiama teismo atsakomybėn už vaiko pavogimą.

BROOKLYN, N. Y.

Pokylis "Darbo" naudai

Šį šeštadienį 7:30 val. vak. Lietuvių Piliečių Klubo salėj bus įdomus pokylis Darbo žurnalo naudai. Žurnalą leidžia Lietuvių Darbininkų Dr-ja. Rengėjai prašo jo nepamiršti ir gausiai atsilankyti.

ŠAUDĖ APSIRIKĘS

Dominikonų respublikos generalinis konsulas Los Angeles Adolfo Camarena prisipažino policijai, kad jis šaudė konsulate, manydamas, jog Kubos sukilėliai nori konsulatą užimti. Kaip žinoma, nuverstasis Kubos diktatorius Batista išbėgo į Dominikonų respubliką, kurioje šeimininkauja diktatorius Trujillo.

KUBOS VALDŽIA JAU ĮSISTIPRINO

Kubos naujoji vyriausybė jau pradeda tvarkyti kraštą. Sukilėlių vadas F. Castro prikalbėjo kitas buvusias opozicines grupes bendradarbiauti su naująja vyriausybe ir sudėti ginklus.

Naujoji vyriausybė aiškina visokius diktatūros laikų kriminalus ir jau keli desėtkai Batistos šalininkų, ypač iš policijos ir karių tarpo buvo nuteisti ir sušaudyti. F. Castro sako, kad be teismo niekas nebuvo sušaudytas.

LENKŲ MENO TURTAI GRĮŽTA NAMO

Lenkijos meno turtai, laikomi Kanadoje nuo 1940 metų, dabar grąžinami namo į Lenkijos muziejus. Tiesa, kol kas tik dalis tų turtų grįžta į Lenkiją. Kita dalis, padėta Quebec muziejuje, lieka ir toliau Kanadoje. Quebec provincijos vyriausybė sako, kad ji leis turtus išgabenti į Lenkiją tiktai teismui įsakius.

Lenkų meno turtų grąžinimas daromas ekzilinės Lenkijos vyriausybei susitarus su Lenkijos komunistų vyriausybe.

Taupumas ir saugumas

Prezidentas D. D. Eisenhower pereitą savaitę perskaitė kongresui savo pranešimą apie "Unijos padėtį" ir nutiesė administracijos politikos pagrindines gaires artimiausiam laikui.

Prezidentas skaitė savo pranešimą naujam kongresui, kuriame po pereito rudens rinkimų, demokratai turi žymią daugumą. Tuoj po rinkimų, kai tik paaiškėjo demokratų nepaprastas laimėjimas, prezidentas išsireiškė, kad rinkimus laimėjo "išlaidūnai". Ta pati nuotaika jautėsi ir prezidento pranešime apie "Unijos padėtį". Prezidentas pakartotinai pabrėžė, kad pinigų leidimas yra kongreso rankose ir kad nuo kongreso pareina priimti išlygintą biudžetą, kas esą labai svarbu. Iš spaudos pranešimų jau yra žinoma, kad ateinančių metų biudžetas bus suvestas maždaug 77 bilionų sumoje ir bus išlygintas. Biudžeto išlyginimą prezidentas ir kongresui priminė, kap būtiną reikalą.

Dieną ankščiau demokratų vadas senate, sen. L. Johnson, padarė savo "deklaraciją" ir pabrėžė demokratų partijos atsakomybę prieš kraštą už valstybės vadovavimą, bet jis kartu nurodė, kad demokratų dauguma kongrese negali komandos duoti, negali įsakyti ir vykdyti, bet gali tiktai prižiūrėti. Sen. Johnson apgailestavo, kad vykdomoji valdžia dabar, republikonų rankose, rodo "deficitą ryžto", "deficitą valios" ir "deficitą pasitikėjimo . . ."

Prezidentas D. D. Eisenhower tik porą metų turėjo republikonišką kongresą ir tie du metai bene buvo patys liūdiniausieji jo administravimo laike. Tai buvo metai, kada sen. McCarthy siekė iškilti aukščiau už prezidentą ir bandė pasidaryti "tautos vadu". Visą kitą laiką prezidentas bendradarbiavo su demokratų kongresu, bet tuose kongresuose republikonai ir pietiniai demokratai buvo tylioje koalicijoj ir prie atviro konflikto tarp administracijos ir kongreso nepriėjo.

Dabar, kai demokratai yra žymiai stipresni kongrese, kyla klausimas, kaip prezidento ir kongreso bendradarbiavimas seksis. Jei sutikti su prezidento nuomone, kad "išlaidūnai" laimėjo rinkimus, tai konfliktas atrodo neišvengiamas.

Konfliktas, jei prie jo prieitų, suktųsi apie "taupumą ir saugumą". Daugelis atsakingų žmonių Amerikoje mano, kad adminitsracija neužtenkamai rūpinasi šalies saugumu ir linksta saugumą kai kada aukoti taupumo sumetimams. Tokia mintis itin pradėjo plisti žmonėse, kai rusai neabejojamai pasirodė toliau pažengę kai kurių moderniškiausių ginklų ištobulinime. Kiek rusai yra pralenkę Ameriką ginklavimosi srityje, jei iš viso jie yra pralenkę, eilinis žmogus negali žinoti. Bet pats faktas, kad toks įtarimas žmonėse yra, kelia nerimo ir baimės. Tegu šiandien visų tikslas yra "taikos išlaikymas", bet taikos išlaikymas dabar daugiau negu bet kada priklauso nuo to, ar taikieji kraštai yra užtenkamai pasiruošę sudrausti diktatūros kraštus, iš kurių galima laukti puolimo. Tik neabejotina laisvųjų kraštų ginklų ir ūkiška persvara gali užtikrinti taiką.

Bendrai imant, demokratai gal daugiau yra linkę saugumą statyti pirmon vieton, nors republikonai ir juo labiau vyriausybė, jokiu būdu nesutiktų pripažinti, kad jie mažiau saugumu yra susirūpinę, kaip opozicija. Valdančioji partija ir vyriausybė pabrėžia, kad taupumas irgi yra neatskiriama saugumo dalis.

Varžytynės tarp administracijos ir opozicijos, vyraujančios kongrese, pirmiausia ir suksis apie klausimą, kam atiduoti pirmenybę — taupumui ar saugumui, suprantant, kad į saugumą įeina ne tiktai kariškas šalies pasiruošimas, bet ir ūkiškasis gerbūvis, ir mokslo kilimas, ir dargi varžytinės dėl erdvės platybių.

TAIP PREZIDENTAS RUOŠIASI

Prezidentas Eisenhower savo ūky ruošia "pranešimą apie unijos padėtį", kurį jis kongrese padarė sausio 9 d. Greta jo dr. Malcolm Moos, vyriausias sekretorius prezidento kalboms ruošti.

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

A. JENKINS

Stasys Bakanas, Pittsburgh, Pa., rašo: "Pirmoji kregždutė su kalėdiniais sveikinimais atskrido, tai jūsų atvirukas iš mėlynojo Pacifiko platybių, nors ir šykštoka, bet vis vien mums malonu buvo gauti. Gal tenorėjote patirti, ar dar gyvi? Taip, kol kas krutame, tik mano žmonos sveikata pašlijo, reikėjo padaryt sunkią operaciją, iš ligoninės dar negrįžo, bet tuoj žada grįžt ir veikiausia dar ilgai užtruks, kol pilnai atgaus savo jėgas.

"Kaip žinote, pereitą birželio mėnesį žadėjau išeiti 'ant loskavos duonutės', į pensionierių dirvonus, bet apsisprendžiau dar padirbti ligi žiemai ir tik tuomet apleisti darbovietę, šią apylinkę ir vykti į šiltus kraštus, gal, kur nors į Floridą, tai taip ir išdirbau ligi paskutinės lapkričio dienos. Bet žmonos sveikatai palūžus, mūsų visi planai sugriuvo ir šią žiemą jau neteks matyti žiemos metu žydinčių gėlių.

"Mums jau nusibodo ir įkyrėjo iki gyvam kaului snaigių pusnynai ir neapsakomi Pennsylvanijos šalčiai. Va, ir dabar naktimis termometras nukrinta ligi 5 ir net iki 10 laipsnių žemiau nulio. Tiesa, dar kol kas sniego neperdaugiausia, bet žiema jau pasipuošus storokais baltais rūbais ir šios Kalėdos jau tikrai bus žieminės šventės. Tai ir viskas".

Dėkojam dgr. Bakanui už žinutes iš plieno karalystės ir nuoširdžiai linkime, kad jo žmona kuogreičiausiai pasveiktų, ir juodu įvykdytų savo užsibrėžtus planus —saulėleidžiui artėjant, ramiai ir ilgokai pagyventi šiltuose kraštuose, kur nuolatos gėlės žydi ir paukšteliai čiulba. Mes labai pageidaujam ir juos kviečiam atvykti pas mus Havajuosna.

Jonas Sečkus, St. Petersburg, Florida, dažo savo namą iš vidaus ir lauko pusės, kaip tik viską tinkamai aptaisys ir paruoš; tai stengsis parduoti, o pardavęs mui pas mus Havajuosna. vyks pastoviam apsigyveni- Jonas sako, kad jam jau nusibodo vasaros karščiai, kurie ten pasiekia iki 100 laipsnių, o žiemą nukrinta ligi 30 ir viską nušaldo.

Vasarą žmogus nuolatos sužlugęs, šlapias, prakaitu permirkęs, o žiemą nuo šalčio nors gyvas į pečių lįsk. Senoje tėviškėje, Lietuvoje, žiemą užlipai ant krosnies ir snūduriuok it kačiukas, gi Floridoje molinių krosnių nėra, žieminius drabužius dėvėti žmonės nepripratę, dargi nevisi juos turi, tai šalčiams užėjus ir nėra kur dėtis. Arba, kai užeina graustinis su didžiausiom perkūnijom ir neapsakoma audra, tai ir vėl nors gyvas žemėn lįsk. Kas kita Hawajuose, nei ten tokių uraganų būna, neigi perkūnijos trankosi, oras nuolatos vienodas — nei peršilta nei peršalta ir gamtos neapsakomas malonumas.

Kaip žinome, Sečkus išbuvo kone visą gyvenimą Dėdės Samo marinų tarnyboje ir jis sako: "Apkeliavau visą pasaulį, daug ką mačiau ir patyriau, mačiau ir Hawajų visas apgyventas šešias salas, bet tokios vietos, kaip Kauai sala nėra visam pasaulyje, ne be reikalo ją ir vadina gėlynų daržas".

Žmogus iš Buffalo, N. Y.

Gal kas pamanyti, kad mudu su Sečkum iš esmės priešingi Floridai ir tyčia kaibam už Hawajus, tai leiskim kalbėti žmogui iš Buffalo, N. Y. Prieš porą savaičių, gruodžio pradžioj, Northwest orlaivių bendrovė pradėjo tiesioginį skraidymą iš Miami į Honolulu, pirmuoju skridimu ir pirmas asmuo Chandler R. Hea, palietęs Hawajų žemę, buvo reporterių apklausinėtas:

—Kas tamstą, p. Hea sudomino palikti Miami ir atvykti Hawajuosna? Ar ten gamta ne tokia pat, kaip ir čia?,—užklausė reporteris.

—Mes negyvenam Miami, ne, bet St. Petersburge, "treileryje" ir iš tikrųjų mes paeinam iš Buffalo, N. Y. Gi Floridoj gyvenam tik 5 mėnesius, kitus 7 mėnesius vėl gyvenam New Yorko valstijoj.

—Šiandien čia 76-F. laipsniai, kokis oras dabar Floridoj?

—Mūsų lėktuvas pavėlavo skristi dvi valandas, nes labai lijo ir perdaug miglos buvo.

—Kaip tai, lietus, miglos neleido orlaiviui skristi?—lyg nusistebėjęs klausė reporteris.

—Taip, šią savaitę pas mus oras labai prastas, termometras stovi tarp 50 ir 60 laipsnių.

—Šalčiau nebūna, tik tiek?

—Kaip nebūna, pereitais metais termometras vieną tarpą buvo nukritęs ligi 26 laipsnių, ne vien nušaldė viską daržuose ir soduose, o taip jau ir vanduo užšalo treileriuose.

—Sakoma pas jumis dažnai lankosi uraganai, ar teisybė?

—O, tie! St. Petersburge būna maži, jie daugiausiai siaučia pietryčių šone.

—Ką tas reiškia, maži?

—Maži reiškia tą, kuris paima namą arba garažą ir nuneša kiton vieton, o dideli tie, kurie neša didžiausią namą, rauna didžiausią medį, maišo dangų su žeme ir taip viską nubraukia nuo žemės paviršiaus, kad nieko nelieka.

—Kuomet artėja uraganas, ką žmonės veikia?

—Pirmučiausia lentomis apsikala langus, maldingi žmogeliai suklaupę meldžiasi, ir kurie išlieka gyvi, sako, tiems Dievas padėjo, o kurie žuvo, sako, tuos kipšas nusinešė.

—Reiškia, maldingųjų gyvybei pavojaus nėra, tokie nežūsta.

—Kas tau, uraganas neatrenka, griebia kas papuola, — paaiškino žmogus iš Buffalo, kuris atvyko apsižiūrėti ir jei patiks žada pastoviai čia apsigyventi.

Kas savaitė

Bloga išpažintis

Sovietų Rusijos buvęs ministerių pirmininkas Bulganinas atliko išpažintį, apsispiaudė komunistų partijos centro komitete, bet dabar pasirodo, kad jo išpažintis buvo negera. Paskelbus centro komiteto posėdžių protokolą aiškėja, kad sdaugelis kalbėtojų, ir po išpažinties, kaltino Bulganiną, kad jis ir išpažintį darydamas melavo ir apgaudinėjo. Keletas kalbėtojų jį stačiai vadino išdaviku ir apgaviku.

Ką dabar darys ožkabarzdis maršalas? Gal dar kartą atliks išpažintį — širdingesnę ir griežtesnę? Gal dar daugiau kaltinimų suvers ant savo buvusių vienminčių Malenkovo, Kaganovičiaus, Molotovo, Šepilovo ir Ko.?

Chruščiovas savo priešininkų dar nežudo. Bent nevisus žudo. Todėl ir blogą išpažintį atlikęs Bulganinas gal nebus pakartas. Bet už jo karjerą šiandien niekas ir supuvusio dvilekio neduotų, o storulis Malenkovas, jei visi ženklai nemeluoja, gali atsidurti bolševikiškame teisme ir paragauti Chruščiovo "teisingumo". Tai būtų visai tinkamos "kolektyvinės vadovybės" laidotuvės.

Diktatūra neišvengiamai veda prie vieno "lygiausio" ir, žinoma, genialaus vado išsigalėjimo ir prie kitų aplink jį šokinėjančių vadų susiniekinimo. Bulganinas sukčius ir išdavikas, o eiliniai žmonės komunistinėje tvarkoje yra tik valdančiųjų sukčių ir išdavikų pakratas.

Riaušės Kongo kolonijoj

Sausio 4 ir 5 dienas Leopoldville mieste, Belgijos Kongo kolonijij, vietiniai gyventojai pakėlė riaušes, užpuolė europiečių gyvenamus kvartalus, išplėšė kiek krautuvių, daužė automobilius ir kitaip parodė baltiesiems tos kolonijos valdovams savo neapykantą.

Belgai turėjo šauktis parašiutininkų ir pėstininkų, kad tvarką atstatytų. 34 negrai riaušėse žuvo, o virš 100 buvo sunkiai sužeisti. Kelios dešimtys europiečių taip pat buvo sužeisti.

Belgijos valdžia dabar aiškina riaušių priežastis ir aiškinasi visą "Kongo klausimą". Maža Belgija, turinti 8 milionus gyventojų, valdo milžinišką Kongo kraštą, bene 80 kartų didesnį plotu už pačią Belgiją, su 13 milionų gyventojų. Valdo tvarkingai, kelia Kongo ūkį, bet vietiniai gyventojai nebenori svetimos globos ir pradeda reikalauti nepriklausomybės ar ko tai panašaus.

Kongo yra turtingas kraštas. Turtingas savo neišmatuojamais plotais, giriomis ir žemės gelmių turtais. Kai 13 milionų Kongo gyventojų pareikalaus savo teisių, Belgija norom nenorom turės sutikti su jų reikalavimais.

Dėl "Techniškų priežasčių"

Vatikano laikraštis "L'-Osservatore Romano" pereitą savaitę paaiškino, kad atėmimas diplomatinių privilegijų Lenkijos ekzilinės vyriausybės ir Lietuvos atstovybėms padaryta dėl "techniškų priežasčių" ir nereiškia, kad Vatikanas keičia savo politiką.

Kas yra "techniška" priežastis? Gal atstovo p. Girdvainio asmuo kam nors nepatiko ar nepatinka? Gal "diplomatijos šefo" šefavimas Lietuvos pasiuntinybėj nepatiko Vatikano politikos vadovams? Gal kas kita, kas ten žino.

Vatikano laikraščio tvirtinimas, kad politika nesikeičia, nieko visvien neįtikins. Jei reikėjo iškasti "techniškas" priežastis atstovybei panaikinti, tai reiškia, kad tam buvo koks tai politinis reikalas.

O ponas Girdvainis vis tyli. Atrodo, kad tai ne apie jį kilo visas tas sumišimas. Jis gal taip tylomis ir nuvažiuos iš diplomatijos aukštybių į politinę emigraciją. Jei algą gaus ir toliau, tai sinekurai dar nebus galas.

Kuba laisva

Kubos sukilėliai apsidirbo su savo kariška diktatūra. Diktatorius su lagaminais ir vogtais pinigais šildosi kaimyninėj Dominikonų "respublikoj", o Kubos naujoji vyriausybė pradeda kraštą tvarkyti be "stipraus vyro". Kalėjimai atsidarė, ypatingieji teismai išnyko, cenzūra taip pat išnyko, lėlių kongresas, rinktas diktatoriaus durtuvais, paleistas namo, didieji vagys, kurie nepabėgo, gaudomi, gaudomi ir sauvaliautojai, politinių priešininkų kankintojai . . .

Po apsivalymo seks sunkiausioji naujos vyriausybės darbo dalis: ūkio kėlimas, teisingumo užtikrinimas visiems piliečiams, naikinimas korupcijos ir perėjimas į demokratišką valdymąsi.

Linkėtina Kubos gyventojams nugalėti visas kliūtis ir tvirtai bei pastoviai įsijungti į laisvųjų tautų šeimą.

De Gaulle prezidentas

Prancūzijoj gen. de Gaulle pereitą savaitę užėmė prezidento vietą ir paskyrė savo įpėdiniu ministerių pirmininko vietoje teisingumo ministerį Debrė. Naujoji konstitucija pradeda veikti.

Prancūzų socialistų kongresas nutarė pereiti į "konstruktyvę opoziciją" naujajai vyriausybei ir savo ministerius iš vyriausybės atšaukė. Socialistai griežtai kritikavo paskutiniuosius vyriausybės dekretus dėl Prancūzijos finansų sutvarkymo ir gen. de Gaulle vilkinimą spręsti Alžyro klausimą. Bet socialistų politika ir ateityje griežtai skirsis nuo komunistų politikos ir į jokius "bendrus" ar "liaudies frontus" su Maskvos linijos sekėjais nesidės.

De Gaulle bandymas atstatyti į kojas galingą Prancūziją susiduris su didelėmis kliūtimis ir galų gale pareis nuo to, kiek Prancūzijos piliečiai yra pasiruošę aukotis tam tikslui.

Dėl pirmųjų aukų "atsistatymo žygyje" girdisi jau nemažai protestų ypač iš darbininkų ir veteranų.

J. D.

Apžvalga

POPIEŽIUS SUSILAUKĖ NAUJŲ GARBINTOJŲ

Lietuviai komunistai čia Amerikoje "karštai sveikina" popiežių Joną XXIII. Bimba su Mizara "nesukreiziavojo", bet visai rimtai sveikina popiežių už tai, kad jis "paspyrė šalin Lenkijos ir Lietuvos atstovybes."

Antanas Bimba "Laisvėje" rašo:

"Gerai, kad popiežius Jonas XXIII naujuosius metus pradeda su paspyrimu šalin Lenkijos ir Lietuvos atstovybių, kurios jau seniai nieko nebeatstovauja. Lauksime, kad ir mūsų valstybės sekretorius Dulles parodys duris Kajeckui."

A. Bimbai patiko popiežusi ir jis šaukia GERAI! O tas gerumas tai "paspyrimas šalin." Daug nereikia, A. Bimbai įtikti—popiežius "paspyrė" kas Maskvai nepatinka, Bimba jau ir puola jam pantuplius bučiuoti . . .

Ta pati komunistų "Laisvė" paduoda iš pranciškonų "Darbininko" paimtą pranešimą apie Lietuvos atstovybės prie Vatikano panaikinimo ir sako:

"Jei taip atsitiktų, jeigu popiežius Jonas XXIII apsidirbtų su Girdvainiu ir kitais smetoninio režimo 'atstovais', tai jį reikėtų karštai pasveikinti. Tas tik parodytų, kad jis yra protingesnis realistas ir už mūsų šalies sekretorių John Foster Dulles . . . Labai galimas daiktas, kad šitoks popiežiaus žygis paakstintų ir Amerikos vyriausybe parodyti duris Kajeckui. Laikas, labai laiks, ne tik Vatikanui, bet ir Amerikos vyriausybei sunormalizuoti santykius su Lietuva."

Kai popiežius pasitarnauja Maskvai, tegu tas pasitarnavimas ir ne kažin kokios vertės būtų, lietuviški komunistai tuoj šaukia "gerai" ir išduoda popiežiui "protingo realisto" liudijimą, o Amerikos valstybės sekretoriui siūlo pasimokyti realizmo iš Vatikano realisto.

Kadaise A. Bimba karštai sveikino kokį tai aukštą rusų popą, kuris Amerikoje kalbėjo už žmogžudžio Stalino režimą. A. Bimba skaitė, kad tas popas yra visų krikščioniškų dorybių įsikūnijimas, o mes jau manėme, kad A. Bimba priims pravoslaviją. Dabar ko gera A. Bimba pradės vaikščioti į bažnyčią ir gal net atliks ir išpažintį, jei tai Maskvos interesuose jam atrodys naudinga. Bet ir "supopiežėjęs" Bimba visvien paliks, kaip ir anksčiau buvo, tik Maskvos klapčiukas.

PASIUNTINYBĖS VATIKANE REIKALU

Lietuvos Generalinio Konsulo J. Budrio sausio 7 d. pranešimu, "Lietuvos Pasiuntinybė Vatikane paliekama ir toliau veikti. Titulas, kuriuo veiks Pasiuntinybės vedėjas — charge d' affaires ar kitoks, dar nenustatytas. Įgalotu Ministru jis negalės būti pripažintas dėl to, kad šiuo metu negali gauti iš savo valstybės galvos naujų skiriamųjų raštų".

Vadinasi, dar šis tas lieka, o kas — tikrai paaiškės vėliau.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RAŠO TAS DUONOS NEPRAŠO

IŠ PHILADELPHIJOS PADANGĖS

Mėlynosos armijos "komandyrius" nežinojo ką atsakyt

Prieš keletą metų, dar Filadelfijoje esant šv. Kazimiero parapijoje veikliam kun. St. Railai, daugiausia jo pastangomis tapo įsteigtas "Mėlynosios armijos" lietuviškas skyrius. Tik vieną kartą, atžymint kažkokią Fatimos stebuklo sukaktį, toji "mėlynoji armija" žygiavo pietų Filadelfijos miesto gatvėmis. Ir lietuvių būrelis, tarp lenkų pulkų įsispraudęs, taip pat kartu su visais žingsniavo žąsų žingsneliais, komanduojamas kun. St. Railos ir jo pagelbininkų. Šiomis dienomis sutikau vieną tos "mėlynosios armijos" lietuvį "komandyrių" ir jo klausiu:

—Gerbiamasis, ar girdėjai, kad Vatikanas jau panaikino Nepriklausomos Lietuvos atstovybę?

—Kur gi ne, mielasis. Tai be galo skaudus smūgis kiekvienam lietuviui, kovojančiam už Lietuvos laisvę.

—Kaip jūs manote, ar Vatikanas, susilaukęs lietuvių protestų, pakeis tokį žiaurų ir neteisingą sprendimą? Juk Lietuva — katalikiškas kraštas, o taip pat ir stebuklų šalis. Turime ir mes Šiluvą, kur Marija apsireiškė.

—Nemanau, — jis iš lėto atsakė. —Vatikano valstybiniai sprendimai daromi tik labai rimtai apgalvojus.

—Tai kaip dabar "mėlynosios armijos" lietuviškieji daliniai darys? Ar jie pripažins popiežiaus tokio neteisingo nuosprendžio Nepriklausomai Lietuvai neklaidingumą?

Jis užraudo, nieko man į tai neatsakė, tik piktai mostelėjo ranka, lyg gaištančią musę vydamas, ir nuo manęs nuėjo nė sudie nepasakęs . . .

Noriu trumpai pranešti, kad Filadelfijos lietuvių kolonija labai sujaudintai priėme žinias apie Lietuvos atstovybės Vatikane panaikinimą. Smūgis atėjo iš ten, iš kur jo susilaukti niekas nesitikėjo.

Jauniausias atžalynas ateina į sceną

Gruodžio mėn. 27 d. Filadelfijoje įvyko jaukus pobūvis, kuriame ir man teko dalyvauti. Šv. Kazimiero parapijos salėje šeštadieninės lituanistinės mokyklos vaikučiai pasirodė scenoje su savo programėle ir jos pasižiūrėti buvo susirinkę apie 80 asmenų, daugumoje tą mokyklą lankančių vaikų tėvai. Labai gerai ir gražiai vaikučiai pasirodė su deklamacijomis, dainomis, tautiniais šokiais ir vaidinimėliu apie Kalėdų Senelį, kuris visiems vaikams įteikė po dovanėlę — lietuvišką knygą. To vakaro mokinių paruošimui daug darbo įdėjo Adolfas Gaigalas, broliai Šalčiūnai, mokyt. Muraškauskas, Skladaitis ir kiti. Vieno mokytojo padėkos žodyje atsilankiusiems ir kuo nors prisidėjusiems prie vakaro parengimo paaiškėjo, kad mokykla, nežiūrint nuolatinių medžiaginių nedateklių, laikosi tik mokytojų lietuvybei pasišventimo dėka: jie mokina vaikučius lietuviškai rašyti ir skaityti negaudami už tai jokio atlyginimo. Po programos veikė loterija, kuriai daiktines dovanas suaukojo Algirdas Jonys, pramonininkas Dumša ir kiti susipratę vietos lietuviai.

Malonu buvo pabūti su pačiais jauniausiais aktoriais — lietuviukais ir lietuvaitėmis, kurie yra gimę jau ne Lietuvoje. Jie užaugę visose srityse pakeis savo tėčius ir mamas.

Išrinkta nauja LB apyl. valdyba

1959 metams Filadelfijoje išrinkta nauja LB apyl. valdyba tokios sudėties: pir. prof. J. Puzinas. Kiti valdybos nariai: Vliko prezid. narys, teis. Jonas A. Stiklorius, veikėjas - veteranas Zigmas Jankauskas, P. Mitalas ir kt.

Prof. J. Puzinas jau keletą metų iš eilės pirmininkauja visai Filadelfijos lietuvių veiklai. Praėjusiais metais norint jam iš tų pareigų atsisakyti, nes moksliniai darbai jam rūpi pirmoje eilėje, lietuvių delegacija kreipėsi į jį, prašydama to nepadaryti. Tai gal vienintelis mokslininkas, apie kurį spiečiasi vyrai patriotai iš kairės ir dešinės. Išmintingu taktu, pakanta ir kitaip galvojantiems, jis šioje didelėje kolonijoje neleidžia sustoti plakus lietuviškojo gyvenimo pulsui.

Mirė advokatas, kurį mažą tėvas vadindavo blogiausiu

Prieš Kalėdas, gruodžio 6 d., mirė Filadelfijoje plačiai žinomas advokatas Šlikas, jau senyvo amžiaus, kuris iš advokato praktikos pasitraukęs vertėsi nekilnojamo turto pardavimu. Turėjo notaro įstaigą Allegheny ave., netoli Lietuvių Muzikalinio klubo. Dauguma Filadelfijos lietuvių pas jį užpildydavo pajamų mokesčių lapus.

Velionis buvo kilęs iš Shenadoriaus neturtingos angliakasių šeimos, šeštas vaikas, kurį, kaip jis pats man pasakojo, tėvas vadindavo blogiausiu. Bet tas "blogiausias", dienomis dirbdamas, o naktimis mokindamasi, savo jėgomis baigė universitetą ir prasiskynė kelią į žymius advokatus. Filadelfijos lietuviai labai apgailestauja jo mirtį.

Kipras Tautkus

LAWRENCE, MASS.

Nauja klubo vadovybė

Lietuvių Piliečių Klubo valdybon išrinkti šie asmenys: Pirm. John A. Stundza, vicepirm. Edward Billa, ižd. Albin Dwoske, fin. sekr. Andrew Tataronis, prot. sekr. August Večkys, trustistai: V. Balazentis, T. Kibildis ir J. Volungus, direktoriai: Ch. Andrews, J. Raskow, A. Jozak, A. Blazevich ir J. Zurwell, ligonių lankytojai — Ch. Andrews ir P. Lenčiauskas.

Naujųjų metų sutikimas klube

Lietuvių Piliečių Klubas surengė Naujųjų metų sutikimą. Vakaras buvo gražus, todėl susirinko pilna salė, visų nuotaika buvo labai gera, išsiskirstė tik 3 val. ryto.

Stebint susirinkusiuosius, į akis metėsi didelis skirtumas tarp to vaizdo, kuris buvo prieš 15 metų ir dabar. Visai nauji veidai, iš tų, kurie anuomet buvo, šiandien vos vienas kitas besimatė.

Nelaimingos Kalėdos

Kalėdų dieną 2 val. popiet Park ir Bennington gatvių kampe kilo didelis gaisras, sudegė 3 aukštų namas. Jame gyveno ir lietuvių.

Tame name gyvenantis John Gintautas prieš Kalėdas išvažiavo švenčių į kitą miestą, bute nieko nepasiliko. Į jį įsiveržė du jaunuoliai, sukūrė ugnį, kuri ir buvo gaisro priežastimi.

To namo gyventojas John Zablackas išbėgo vienmarškinis, o Averka su sūnumi dar suspėjo drabužių išsinešti.

Gintautas, grįžęs namo, rado tik pelenus. Padegėjai suimti.

Nepriklausomybės paskelbimą minėsime vasario 8 d.

Alto skyrius ir Lietuvių Piliečių Klubas bendrai rengiasi tą sukaktį paminėti vasario 8 d. 2 val. popiet Lietuvių Piliečių Klubo salėj.

M. Stonie

WATERBURY, CONN.

A. A. Venclauskienės metinės

Prieš metus, t. y. sausio 16 dieną, 1 val. nakties mirė Waterbury a. a. Stanislava Jakševičiūtė - Venclauskienė, žinomo advokato Kazimiero Venclauskio Šiauliuose našlė. Venclauskiai abu buvo labai žymūs žmonės: a) adv. K. Venclauskis buvo senas kovotojas už Lietuvos laisvę, darbininkų teises ir jų gerbūvį, Lietuvos Steigiamojo Seimo soc. dem. frakcijos narys, puikus oratorius (kalbėtojas); b) Stanislava Jakševičiūtė-Venclauskienė yra garsi tuo, kad ji buvo (dar prieš ištekant) pirmojo lietuviško vaidinimo, kuris įvyko 1899 m. rugpiūčio 20 d. Palangoje, režisierė ir svarbiausios rolės artistė - vaidintoja.

Pirmasis vaidinimas lietuviško veikalo ir lietuvių kalba yra gana žymus lietuvių teatro istorijos įvykis. Palanga buvo pasirinkta todėl, kad ji tada priklausė Kuršo gubernijai ir ten lietuvybė buvo mažiau persekiojama.

Vaidinimą sugalvojo ir suplanavo žinomas varpininkas P. Višinskis, kuris palaikė plačius ryšius su visais lietuviais, kovojančiais už Lietuvos išlaisvinimą. Pirmam spektakliui buvo pasirinkta Keturakio - Vilkutaičio parašyta komedija "Amerika Pirtyje". Vaidinimas puikiai pavyko ir su juo yra susietas svarbus lietuviško teatro vaidmuo.

Kadangi š. m. rugpiūčio mėn. 20 d. sukaks 60 metų nuo to istorinio ivykio, tai čia plačiau nekalbėsime.

Paliksime tai mūsų teatro istorikams, kurie, manau, pasirūpins šį istorinį spektaklį tinkamai paminėti. Vaidintoju sambūriams norėčiau pakišti mintį: Ar netiktų ta proga suvaidinti tą pati Keturakio veikalą "Amerika pirtyje"?.

Kalbant apie velionę a. a. St. Jakševičiūtę - Venclauskienę čia verta dar prisiminti, kad ji buvo žymi, galima sakyti, net vienintelė moteris, kuri visą savo gyvenima pašventė našlaičių ir neturtingu vaikų globai, ju švietimui ir auklėjimui. Jos nuopelnų čia taipgi dabar plačiai neminėsime, nes š. m. liepos mėn. sueis 85 m. nuo jos gimimo. Tai bus puiki proga abu šiuos įvykius sujungti ir kartu tinkamai paminėti.

Minėdami šios žymios lietuvės moters a. a. St. Venclauskienės mirties metines, galime tik pareikšti jos likusiems artimiesiems mūsų nuoširdžią užuojautą, o ypač dukrai Danutei, kuri sudėjo daugiausia rūpesčio savo be galo mylimai Motinai, kad jos senatvė kiek galint būtų lengvesnė, įvairesnė; senutė buvo labai gerai prižiūrima, rūpestingai slaugoma bei globojama ir nuolat velionę lydėjo pasišventimo ir atsidavimo pilna dukters Danutės meilė.

Kl. Prielgauskas

KELIŲ VALSTYBIŲ "LIETSARGIS"

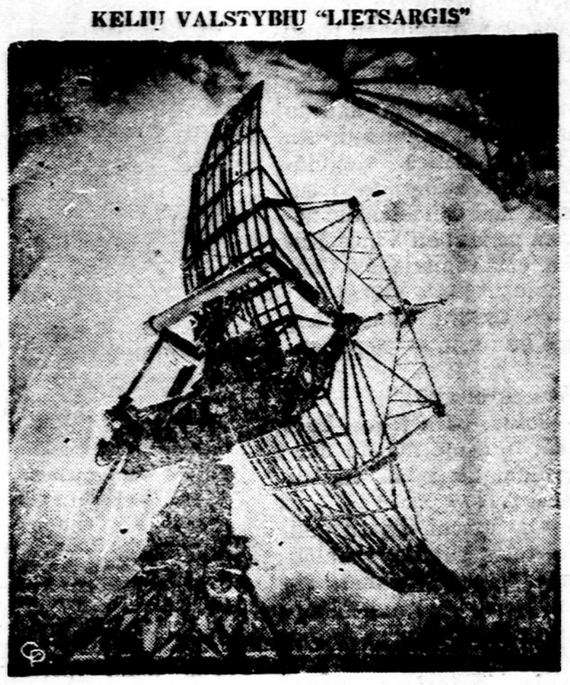

Šita radaro stotis Syracuse, N. Y., yra viena iš penkių, kurios saugoja 14 valstybių rubežius. Ji gali tiksliai pagauti lėktuvą net 200 mylių aukštyje.

P.S.

Lietuvių teatro istorikų dėmesiui

Norintieji gauti smulkesnių informacijų apie velionę St. Venclauskienę, gali kreiptis tokiu adresu: Kl. P., 217 Robbins St., Waterbury, Conn., U.S.A.. Šią pastabą maloniai yra prašomi persispausdinti ir kiti lietuvių laikraščiai.

Kl. P.

SUDBURY, ONT.

Kikelio streikas pasibaigė

Po aštuonių mėnesių derybų ir 3 mėnesių streiko IUMMSW unijos skyrius 598 pasirašė sutartį su International Nickel bendrove.

Streikas prasidėjo praeitų metų rugsėjo 24 d. Kadangi tiesioginės derybos su bendrove vaisių nedavė, tai buvo nutarta važiuoti į provincijos centrą ir kreiptis į valdžią. Važiavo 120 automobilių su 300 streikuojančių darbininkų ir jų žmonų.

Parlamento rūmuose visi atvykusieji turėjo progos susipažinti su minsteriu pirmininku ir darbo ministeriu. Penkių asmenų delegacija išdėstė ministeriui pirmininkui Frost ir darbo ministeriui Daley darbininkų reikalavimus. Jie pažadėjo padaryti žygių, kad derybos būtų vėl atnaujintos ir surastas būdas susitarti.

Po 2 savaičių darbo ministerio pastangomis derybos buvo atnaujintos ir ministerijos atstovui tarpininkaujant po 4 dienų susitarta:

1. Grąžinta 40 valandų darbo savaitė (bendrovė buvo įvedusi 32 val.); 2. Tuoj pakeliamas atlyginimas 1%, kitais metais 2% ir dar po metų 3%; 3. Bendrovė apmoka pusę draudimo ligoje ir nelaimėje išlaidų; 4. Draudimas ligos atveju pratęsiamas nuo 13 savaičių iki 26, ir bus mokama ne po 30 dol. savaitei, bet po 40 dolerių.

Nauja sutartis pradeda veikti nuo sausio 2 d., nes tą dieną ji abiejų pusių patvirtinta.

Kai kurie skyriai jau pradėjo dirbti gruodžio 26 diena su mažu darbininkų skaičiumi ir kasdien ji didina. Sausio 3 d. buvo skelbta, kad sausio 6 d. bus pašaukta į darbą 12,000 darbininkų, o vėliau ir likusieji.

Streiko metu 50,000 Sudbury buvo visiškai apmiręs, įvairūs verslininkai pradėjo atleisti tarnautojus. Streikininkų žmonos šaukė sueigas, vienos reiškė protestą prieš bendrovę, kitos prieš uniją ir reikalavo ko greičiau pasirašyti betkokią sutartį, kad vyrai galėtų grįžti į darbą. Bet darbininkai laikėsi vieningai ir tuo būdu privertė bendrovę padaryti nuolaidų.

Unijos narys

Kiekvienas amerikietis vidutiniškai per metus atsilanko pas gydytoją 5.3 kartus, o pas dantų gydytoją 1.6 karto.

Visokiomis progomis geriausia dovana yra "Keleivis". Išrašyk jį savo draugui, pažįstamui

KONSULATAS JIEŠKO

Aurila, Petras, Petro sūn., gimęs Amerikoj, kurį laiką gyveno Gaurės val., Tauragės ap.
Balsys, Juozas, gimęs Molupio km., Batakių v., Tauragės ap., išvyko iš Kazbarynų kaimo 1944 metais.
Bardauskas, Antanas ir Juozas, gyveno Joliet, Ill., kilę iš Patarkalnio k., Stulgių par., Skaudvilės v., Tauragės apskrities.
Bertašius, Vladas.
Bunkevičius, Pranciškus, Jono sūnus, gimęs Brooklyn, N. Y.
Česniutė - Šapolienė, Magdė, iš Rusinskos k., Plitiškių parap.
Dauginas, Stanislovas ir Tadas, Tamošiaus sūnūs.
Dombrauskai, John, gyveno 10750 S. Michigan Ave., Chicago, Ill.
Drignaitis - Drignius, Andrius, kil. iš Ožnugario k., Batakių v., Tauragės apskrities.
Genys, Stasys, Juozo sūn. Jo tėvas buvo kilęs iš Skiržemių k., Sartininkų v., Tauragės ap.
Grigas, Domininkas, Jono sūn., iš Maulių k., Pagirio val., Ukmergės ap.
Ivanauskas, Bonifacas, Feliksas ir Johana Ivanauskaitė, kilę iš Šiluvos m., Rašeinių ap.
Jakniukas, Albertas, baigė Mažeikių gimnaziją 1933 m., ir studijavo mediciną.
Jonavičius, Zenonas, Kazio s., iš Jieburaičių k., Plungės vals., Telšių apskrities.
Krasnauskas, Andrius ir Vaclovas, Vinco sūnūs.
Kriukaitė - Eidikonienė, Ona, josduktė Elena Eidikonytė, ir jos dvi seserys Kriukaitės.
Norvaish, Elza, sesuo Aldonos Brasienės, gyveno 417 W. 56-th Place, Chicago, Ill.
Nuorušas, Jonas, Petras ir Vincas.
Petkus, Augustinas, gyveno Eloise, Michigan.
Rašinskas, Boleslovas, Jono sūnus, iš Lygainių.
Savačenskis, Kazimieras, Aleksandro s., gim. Mažeikiuose.
Skačkauskas, Jonas, Stanislovo sūn., g. 1920 m.
Urbutis, Juozas.
Vaičikauskas, Petras.
Vaitkus, Edvardas ir jo sesuo Emilija Vaitkevičiutė, iš Kauno.
Valančiauskienė - Varšauskaitė, Bronislava.
Valinčis, Antanas, Juozo sūn., gyvenęs Jerome, Pa.
Volonsevičius, Adomas, gyveno Clevelande, lankydavosi Biržuose.
Beliauskaitė, Adelė, Prano duktė. Jos tėvas Pranas buvo kilęs iš Varšuvos, gyveno Kėdainių ir Ukmergės apskričiuose.
Budrick, M., gyvenęs 126 (8) ake Ave., Tuckahoe, N. Y.
Griciūnas, Petras, Aleksandro s.
Gruoglys, Jonas, Kazio sūnus, gyvenęs Baltimore, Md.
Jasinavičius, Antanas, iš Medeišių km., Rimšės parap., Dūkšto vals.
Jeckevičienė - Bačauskaitė, Veronika, Mykolo d., iš Pepalių km., Baisogalos val., Kėdainių apskr., ir jos vaikai Aleksandras, Juozas, Vladas, Marytė ir Veronika.
Krajauskas, Vincentas, Stanislovo sūnus.
Kuršelis, Juozas, Domininko s., gimęs Naumiesčio val.
Mankus, Pranas, Antano sūn., ir jo sūnūs Kazys ir Pranas, iš Kasbarinų km., Batakių vals., Tauragės apskr.
Matkevičius, Viktoras.
Šimkienė - Smalakaitė, Petronėlė.
Staleronka, Antanas ir Bronius, Jurgio sūnūs, iš Plavėjų km., Salako val., Zarasų apskr.
Tirilia, Kostantas, iš Vasiulių km., Daugėliškio val., Švenčionių apskr.
Valius, Dovas ir Mikas.
Valius, Juozapas ir Stanislovas, ir sesuo Valiūtė, Zofija, iš Raseinių m., Jono ir Kazimieros Bielskytės vaikai.
Vaškevičius, Leonas, Balio sūn., iš Šilainių km., Kėdainių ap.
Žilinskas, Antanas, gyvenęs Hartford, Conn., turi brolį Kazimierą.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
NEW YORK 24, N. Y.

CHICAGO, ILL.

Vedė gyd. Alg. Kavaliūnas

Gruodžio 27 d., buvo gydytojo ALGIRDO KAVALIŪNO ir VIOLETOS RAČKAUSKAITĖS jungtuvės.

Abu jaunieji yra naujųjų ateivių vaikai. Gydytojas A. Kavaliūnas pirmuoju baigė medicinos mokslus Chicagoje Loyolos universitete. V. Račkauskaitė baigia taip pat rentgenologijos studijas.

Vestuvių pokylis buvo Lietuviu auditorijoje, gausiai dalyvaujant jaunųjų pažįstamiems, viso 300 asmenų.

Mirė J. Gustainis

Gruodžio 30 d. Chicagos priemiestyje Melrose Park staiga mirė stambus lietuvių prekybininkas JONAS GUSTAINIS. Sulaukė jis 60 metų, Amerikoje išgyveno 45 metus. Kilimo buvo iš Suvalkijos. Buvo gerokai praturtėjęs, vesdamas dvi dideles depart. prekybas. Stambiomis aukomis jis rėmė ir lietuvių veiklą, daugiausia šalpos srityje BALFą.

J. Talalas

Sakoma, kad popiežius Jonas XXIII yra pirmasis popiežius, kuris rūko. Jis per dieną surūko 2 cigaretes.

AMERIKOS ĮDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažiūrėti **Amerikos. Joje aprašoma:**

Apie kelionę Aliaskon; Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatūra"; Įspūdžiai iš Kalifornijos; Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes; Kaip lietuvis vyna daro; Amerikos dykumos; Mirties klonis; Suakmenėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpeklis; Įspūdžiai iš Meksikos; Eulių kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskęsta; Neišmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabūs požemių urvai; Upė po žeme; Žuvys be akių. . . Ir daug, daug kitų įdomybių! Su gražiais paveikslais.

Knyga jau išėjo. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"
636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

MIRĖ D—RAS JUOZAS NEMEIKŠA

Šiomis dienomis iš Lietuvos atėjo liūdna žinia: gruodžio mėn. 12 d. Kaune netikėtai mirė gydytojas Juozas Nemeikša.

Lietuva neteko tauraus lietuvio, šviesaus ir pažangaus inteligento ir žymaus akių ligų specialisto.

A. a. J. Nemeikša gimė 1888 m. gruodžio 16 d. valstiečio šeimoje Šiaulių apskrityje. Gimnaziją baigė Šiauliuose 1910 m., o medicinos mokslus Maskvos universitete 1919 m. Grįžęs Lietuvą, velionis tuoj įsijungė į Lietuvos kariuomenės eiles, kuri anuo metu gynė Lietuvos laisvę.

Lietuvos kariuomenėje velionis ištarnavo eilę metų, pasiekdamas pulkininko-leitenanto laipsnio ir eidamas įvairias atsakingas karo gydytojo pareigas. Išėjęs iš kariuomenės dr. J. Nemeikša ketverius metu dirbo Vytauto Didžiojo Universitete, eidamas asistento pareigas pas garsųjį Lietuvos akių gydytoją prof. P. Avižonį. Išsimokslinęs akių ligų srityje, dr. Nemeikša, jau išėjęs iš universiteto, visą laiką dirbo įvairiose Kauno ligoninėse. Po II pasaulinio karo dr. J. Nemeikša buvo išrinktas Universiteto Akių Klinikos vedėju; tose pareigose docento teisėmis dr. J. Nemeikša išbuvo iki pat mirties.

Dr. J. Nemeikša buvo gabus ir pasišventęs gydytojas, visuomenininkas, vargšų globėjas. Būdamas nuolat perkrautas darbu, jis nežinojo nei poilsio, nei pramogų, o jo kišenė visados buvo tuščia: viską išleisdavo beglobodamas, bešelpdamas gyvenimo ar likimo nuskriaustuosius. Mylėjo ir gerbė dr. J. Nemeikšą ligoniai, jo bendradarbiai, jo draugai. Ne tik visam Kaunui buvo gerai žinomas dr. J. Nemeikša, jis buvo plačiai žinomas ir vertinamas visoje Lietuvoje; tad ir į jo laidotuves suplaukė minios žmonių.

A. a. dr. J. Nemeikša gruodžio 12 d. autobusu grįždamas iš darbo pasijutęs negerai. Išlipęs prie savo namų iš autobuso, jis sugriuvo ir buvo nuneštas į netoli buvusią ligoninę; čia po 3 val. ir miręs.

Jo kūnas buvo pašarvotas Medicinos Instituto Rūmuose. Ten gruodžio 14 d. prie a.a. J. Nemeikšos karsto buvo suruoštas gedulingas koncertas, kurį atliko Kauno Valstybinio Teatro simfoninis orkestras. Laidotuvės įvyko gruodžio mėn. 15 d. Petrašiūnų kapinėse (prie pat Kauno). Pagal atėjusias iš Lietuvos žinias, laidotuvių dieną atsisveikinti su velioniu susirinkusi didžiulė žmonių minia; buvę atnešta daugybė vainikų ir gėlių. Prie kapo atsisveikinimo kalbas pasakę dail. Žmuidzinavičius, gyd. Horodničienė ir kt.

Daug kas iš mūsų, čia esančių, pažinojome dr. J. Nemeikšą, ir su gilia pagarba prisimename jo šviesią, taurią asmenybę. Prie brolių lietuvių, kurie Jį palydėjo į amžinastį, ir mes jungiame savo paskutinį sudiev. Tu garbingai praėjai savo gyvenimo kelią, gyvenai ir dirbai kenčiantiems ir vargstantiems: Amžinoji Tau ramybė kenčiančios Lietuvos žemelėje!

Dr. B. Matulionis

unku kuro gauti

Kaip sunku kuru apsirūpinti, rodo tas faktas, kad Šiaulius malkas veža iš Žemaitijos gilumos ir už metrą moka 200 rublių. Anglių tona — 160 rublių, bet jos prastos, be to, krosnis nepritaikintos anglimi kūrenti, todėl jos greitai sugenda.

eriausi sportininkai

Iš "Sporto" laikraščio skaitytojų atsakymų paaiškėjo, kad geriausi sportininkai yra šie: Birutė Zalaitytė - Kalėdienė, Aldona Kareckaitė-Pipynienė (šuolių į vandenį meisterė), Alfonsas Varanauskas ir Algis Baltušnikas (lengvaatlečiai), Alfonsas ir Mykolas Rud (irklavimo Europos vicemeisteriai), Jonas Pipynė, Richardas Tatulis (boksininkas), Kazys Petkevičius (krepšininkas) ir Algimantas Saunoris (tenisininkas).

iaudies sambūris į Aziją

J. Švedo vadovaujamas liaudies sambūris išvyko koncertuoti į Maskvą. Ten turės 3 koncertus. Iš Maskvos jis vyksta į Aziją ir Užkaukazę. Viso labo kelionėj išbus 2 mėnesius ir surengs apie 30 koncertų.

URUGVAJUS

ai kokias nesąmones skelbia

Montevideo turime du radijo pusvalandžius: katalikų ir komunistų. Jie dažnai visokių niekų priplepa. Bet gražiausią "perlą" komunistų radijas paskelbė gruodžio 14 dieną.

Iš Brazilijos atvykęs Albinas Lamenas aiškino, kad nuo 1460 iki 1680 metų Lietuvoje kunigai išžudę (ant laužo sudeginę) dešim- milionų žmonių.

Galima būti visokios nuomonės apie inkviziciją, bet tokią kvailybę skelbti nedrįso net ir didžiausias istorijoje melagių karalius Stalinas.

Ar tas kvailelis Albinas žino, kiek iš viso anais laikais buvo gyventojų Lietuvoje.

as pats Jasinevičius

Argentinos Lietuvių Balsas Nr. 1106 paskelbė, kad iš Urugvajaus į Lietuvą išvykęs Juozas Jasinevičius pasikoręs. Tai bus tas pats Jasinevičius, apie kurį jau buvau ir Keleivyje rašęs. Jis prieš išvykdamas nusikratė savo ilgametės draugės, su kuria gyveno, ją su kažkieno pagalba įkišdamas į bepročių ligoninę.

Jis čia būdamas neblogai gyveno, bet visaip keikė Urugvajaus gyvenimą ir garbino sovietiškąjį rojų. Bet ten nuvykęs, matyti, jis tikrai gražų rojų rado, jei pats sau gyvybę atėmė, nenorėdamas jame gyventi.

Miršta lietuviai

Praeitųjų metų pabaigoje mirė 71 metų Vaitiekus Petkevičius, 56 metų Petronė Jurevičiūtė - Mockevičienė. Ir buvęs Lietuvos seimo valstiečių liaudininkų frakcijos narys Juozas Kaselis, apie kurio amžių ir kilimo vietą neteko sužinoti.

Čia noriu pažymėti, kad velionis J. Kaselis, visą laiką buvęs demokratinių pažiūrų prieš gyvenimo pabaigą susižavėjo Stalino išmintimi ir nuėjo pas komunistus "taikaus sugyvenimo" ieškoti.

M. Krasinskas

Kovos fronte iki mirties

Dr. Vincas Kudirka medicinos mokslus baigė 1889 m. ir jau tada sirgo džiova, ir jos pakirstas mirė 1899 m. lapkričio 16 d. Vadinasi, visa, kas Vinco Kudirkos padaryta, yra tik 10 metų darbas ir tai žmogaus, kurį kamavo džiova. Kiek mes galime rasti panašių pavyzdžių?

Kelis mėnesius pasigydęs Krime, V. Kudirka 1895 m. vasarą grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Naumiestyje. Netrukus jis žandarų buvo suimtas ir pasodintas Kalvarijos kalėjiman, bet po pusantros savaitės išleistas.

Tėvas, kurio verčiamas Vincas buvo įstojęs į kunigų seminariją, bet iš jos pašalintas "dėl stokos pašaukimo dvasiškajam luomui", nebedavė Vincui paramos toliau mokintis ir jų santykiai buvo labai šalti, bet vis dėlto rūpinosi išlaisvinti sūnų iš kalėjimo ir išlaisvinus parsivežė į namus. Čia jis bandė paveikti Vincą, kad šis nutrauktų pavojingą veiklą ir imtų gyventi, kaip ano meto šviesuomenės dauguma gyveno — nesirūpinant tautos reikalais.

Tuo tikslu jis pasikvietė į svečius apskrities viršininką ir apskrities gydytoją Cheblinskį, lenką, bet gerai kalbantį lietuviškai. Pietų metu įvyko aštrus Vinco susikirtimas su svečiais ir tėvu.

Štai kaip tą įvykį atpasakoja Julius Būtėnas savo knygoje "Vincas Kudirka":

"Tėvas pradėjo:

—Tai jau atbaigei savo vargą? Toks buvai gražus vyras, o dabar į ką pavirtai?

Vincas tylėjo. Prabilo apskrities gydytojas:

—Susimislijai nei šį, nei tą. Dirbi kažkokius darbus ir paskui patenki į kalėjimą, pats inteligentas, kartu su žemais žmonėmis, su žulikais, vagimis.

Tėvas taip pat įsiterpė:

—Kunigu būti nenorėjai; likai daktaru ir vis bėdoje.

Vincas vis nieko nesakė. Pietus pavalgius, Chlebinskis tęsė toliau savo įtikinėjimus. Vincas vaikščiojo po pirkią ir tylėjo. Paskui, matyt, netekęs kantrybės, trenkė kumščiu į stalą:

—Išgamos Lietuvos! Gaila, kad Lietuvos žemelė nešioja, kad jos duonelę valgote. Nenorit patys to švento darbo dirbti ir kitiems trukdot!

Chlebinskis, pavadintas išgama, karčiai nusijuokė.

—Nesikarščiuok, Vincai, ba tuoj vėl veš į kalėjimą...

—Ne, jau dabar ne taip veš, — lyg atsidusdamas apytyliai pasakė.—Dabar jau mane su lova veš.

—Na, gerai, Vincai, tu toks vertingas žmogus, tu galėtum kitaip žmonėms gera padaryti; argi tau smagu tenai, kur visokių gyvenimo atmatų vieta.

Vincas, atsistojęs prieš apskrities ponus, prisidėjo prie krūtinės ranką ir jaudindamasis graudingu balsu tarė:

—O kaip smagu, o kaip ten gera, tik gaila, kad to darbo aš ten negaliu dirbti.

Kai apskrities viršininkas, tik iš kalbos tono supratęs, kad Chlebinskiui nesiseka perkalbėti Vincą Kudirką, ėmė rūpintis išvažiuoti, Chlebirskis pridūrė:

—Iš tikrųjų, šitas mūsų žygis be tikslo — nepaliausi.

Vincas atsakė:

—Jokios nėra jėgos, kuri sulaikytų mane nuo to darbo, tiktai bene kas surištų rankas...

—Oi, Vincai, ką tu gali prieš tokią galybę, vabalėli žemės. Šitokie karaliai, šitokie ginklai, jėga — kaip musę tave sutrins.

Vincas, barškindamas pirštais į stalą, tarė:

—Ateis laikai, tiesos žodis karalius nuo sosto nuvers, jų karūnas sumins po kojų. Lietuva žydės! Nebus šitaip, kaip dabar, nebus tokios nelygybės. Kam tau dvaras reikalingas? — kreipėsi į Chlebinskį, kuris buvo nevedęs, o buvo įsigijęs dvarą ir šiaip turtingai gyveno. **—Daktaras esi —kokiuose kambariuose tavo dvare moterys vaikus gimdo? Kaip augina? Kaip gyvačiukai nuogi po šaltas grindis šliaužioja. Ateis laikas, dvarai bus išdalyti tiems, kurie patys juos dirba... Tų dar to sulauksi!...**

—Na, jeigu tu, Vincai, šitaip kalbi, pranašas esi, ateinančius daiktus gali įspėti, tai aš su tavim negaliu kalbėti...

—Kur jūs pinigus dedat, —tęsė Vincas. — Į Paryžių išvežat, Lietuvą skriaudžiat!

Svečiams išvykus, Vincas kalbėjo pas jį į kambarį atėjusiai pamotei:

—Matot, ką padarėt: aš tokių žmonių gatvėje sutikti nenoriu, o mane parsivežėt pavargusį ir pasamdėt šunis, kad mane išlotų".

Ir šitas įvykis rodo, kokios tyros, galingos dvasinės jėgos buvo taip silpnas kūnu Vincas Kudirka, koks nepalaužiamas jis buvo savo pasirinktame kelyje. Ar bereikia mums geresnio pavyzdžio mūsų kovoje dėl Lietuvos laisvės?! Būkime verti nors Kudirkos šešėlio, drįskime ir šių dienų Chlebinskius bei visus "dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto" išsižadėjusius jaunystės idealų ir iš tautinės kovos barų pasitraukusius arba jau svyruojančius gėdinti ir plakti taip, kaip barė Kudirka.

SKIRTUMAS TARP UGNIES IR VANDENS

Chruščiovas gąsdina pralenksiąs viskuo Ameriką, gyvenimo lygį pakelsiąs aukščiau už visų, bet kiek tie žodžiai yra rimti, geriausia įsitikina tas, kuris turi progos nuvykti į Berlyną.

Jis, kaip žinoma, yra padalintas tarp rusų ir vakariečių, bet gyventojai tie patys vokiečiai, miestas buvo lygiai sugriautas tiek vienoj, tiek antroj daly, o koks skirtumas šiandien? Nematęs negali įsivaizduoti.

Laisvajame Berlyne griuvėsiai panaikinti, išaugo daugybė gražiausių namų, visa ko pilna, o komunistų valdomoj daly teberiokso griuvėsiai, seniau didžiųjų gatvių judėjimas yra toks, kaip kaikuriuos Rocky Mountains srities užkampio miestų.

Tą skirtumą geriausia mato Berlyno gyventojai, todėl Vakarų Berlyne, kur yra laisvi rinkimai, už bolševikus beveik niekas ir nebalsuoja, jie į miesto tarybą neįvedė nė vieno atstovo.

RAUSIASI GRIUVĖSIUOSE

Kubos diktatoriaus nuvertimas neapsiėjo be žmonių aukų ir turto sunaikinimo, nukentėjo ne vienas namas. Čia matome, kaip žmonės rausiasi sugriautų namų griuvėsiuose ieškodami ką nors rasti.

KREPŠININKAI VYKSTA Į P. AMERIKĄ

Tvirtai tikint sportuojančio jaunimo gajumu ir sportinės veiklos prasmingumu, prieš kurį laiką imtasi iniciatyvos užmegsti tampresnį ryšį su Pietų Amerikos lietuviais ir išaiškinti glaudesnio bendradarbiavimo galimybes. Gauti laiškai ir drauge pokalbiai su čia besilankančiais Pietų Amerikos lietuviais vaizdžiai patvirtino sportinio bendradarbiavimo reikalingumą bei naudingumą.

Užmezgus ryšius, iškilo sumanymas ištirti Š. Amerikos lietuvių reprezentacinės krepšinio rinktinės pasiuntimo galimumus į kai kurias Pietų Amerikos valstybes. Šiam sumanymui gautas entuziastingas pritarimas, pabrėžiant, kad krepšininkų viešnagė nevien teigiamai prisidėtų prie lietuvybės išlaikymo, bet taip pat sudarytų puikią progą per sportą išryškinti dabartinę Lietuvos padėtį ir lietuvių siekimus.

Nuodugniai apsvarščius sąlygas nutarta šį sumanymą vykdyti ir visomis išgalėmis imtis darbo jo įgyvendinimui. Pagal paruoštą planą Š. Amerikos lietuvių vyrų krepšinio rinktinė, sudaryta iš čia gimusiųjų ir naujai atvykusiųjų, numato išvykti 1959 m. liepos mėnesio pradžioje ir lankytis Brazilijoje, Argentinoje, Urugvajuje, o gal ir Kolumbijoje bei Venecueloje. Apie mėnesį laiko užtruksiančios kelionės metu teks rungtyniauti su lietuvių ir vietinėmis komandomis

Reprezentacinę krepšinio rinktinę sudaryti pavesta Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos Krepšinio Komitetui 9-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių žaidynių metu, 1959 m. balandžio mėn. 4-5 d. d., Detroite. Rinktinę paruošti ir jai vadovauti pakviestas žinomas mūsų krepšininkas **Vytautas Grybauskas**.

Viso organizacinio darbo vadovavimas patikėtas šio sumanymo vyriausiam iniciatoriui, Vidurinių Vakarų sporto apygardos vadovui Petrui Petručiui ir žinomam sporto darbuotojui bei visuomenininkui Valdemarui Adamkevičiui, kurie užmezgė ryšius su Pietų Amerikos lietuviais bei atliko pradinį organizacinį darbą.

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga, numatydama, kad šio sumanymo įgyvendinimas pareikalaus didelių pastangų ir pasišventimo, tikisi, kad lietuviškoji visuomenė, gyvenanti tiek Šiaurės tiek Pietų Amerikoje, neliks tokiam jaunimo žygiui abejinga ir jį parems.

Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas

MAIKIO IR TĖVO KRAITIS

Mūsų skaitytojai kartu su prenumerata atsiuntė ir dovanų:

J. Dereskevitsch, New York, N. Y. $5.00, G. Šeškauskas, E. Millinocket, Maine, $4.50, A. Gerchas, Chicago, Ill., $2.00, V. Gervickas, Woodhaven, N. Y., $1.75.

Po $1.50: V. Kulaginas, Sierra Madre, Calif., F. Gilius, Pittsburgh, Pa., Mrs. S. Gloveskas, Baltimore, Md., K. Juodveršis, Toronto, Ont., Canada, Mrs. M. Raktis, Pleasantville, N. J., A. Bacevicia, Berwyn, Illinois, J. Binkis, Omaha, Nebraska, A. Sinkevich, Watertown, Conn., J. Cup inskas, Chicago, Ill., A. Stankevičius, Chicago, Ill., J. Jablonskas, Brokton, Mass.

Po $1.00: Mrs. M. Gird, Jamaica, New York, T. Tipshus, Chicago, Ill., P. Rusevich, Cicero, Illinois, Mrs. A. Kalashnikow, Hartford, Conn., J. Shalaviejus, Worcester, Mass., K. Simkonis, Worcester, Mass., J. Waitkus, Pittsburgh, Pa., J. Bieliauskas, Toronto, Ont., Canada, J. Galminas, Cobalt, Ont., Canada, A. Wikis, Hamilton, Ont., Canada, O. Mejeris, Hartford, Conn., A. Alminauskas, Chicago, Ill., B. Shivok, Detroit, Mich., P. Visgard, Westerly, R. I., A. Uselis, New York, N. Y., J. Kasper, Hamilton, Ont., Canada, B. Tuynell, Los Angeles, Calif., A. Marquardt, Chicago, Ill., A. Mikalauskas, Baltimore, Ont., Canada, N. J. Kriks, Hammond, Ind., K. Rupsis, Amsterdam, New York, J. Šaikūnas, Dorchester, Mass., P. Zabiela, Verdun, Montreal, Canada.

Po 50 centų: A. Block, Brooklyn, N. Y., A. Klimašauskas, Waterbury, Conn., Ch. Jankauskas, E. Millinocket, Me., Wm. Krauchelis, Torrington, Conn., A. Radzevich, Torrington, Conn., J. žickus, Chicago, Ill., K. Ezerskis, Newtonville, Mass., J. Lubickas, Baltimore, Md., J. Buzinskas, Torrington, Conn., G. Clow, Chicago, Illinois, P. Sabalis, Richmond Hill, N. Y., J. Kasper, Richmond Hill, N. Y., J. Sadowskas, Ozone Park, N. Y., F. Smilger, Knox, Ind., J. Plitnikas, Dryden, Ont., Canada, B. Dapšys, So. Boston, Mass., A. Bundorius, Bedford, Mass., V. Piecaitis, Baltimore, Md., A. Butkus, Sao Paulo, Brazil, J. Rudis, Belmont, Mass., Mrs. J. Kuciskis, Lowell, Mass., A. Čižauskas, Buffalo, N. Y., P. Kasper, Pittsburgh, Pa., J. Stanislovaitis, So. Boston, Mass., J. Symanaitis, Torrington, Conn., U. Petrashunas, Bridgeton, N. J., J. Plevokas, Cicero, Ill., G. Kilotaitis, Eganville, Ont., Canada, J. Stonkevičius, Waterbury, Conn., J. Gadwe'l, Madison, Illinois, K. Dauginis, Amsterdam, N. Y., I. Yuskevičius, Windsor, Conn., A. Reikov, Philadelphia, Pa., A. Pocius, Rockford, Illinois, A. Justas, Vandergrift, Pa., B. Belansus, Dorchester, Mass., W. Planer, Hartford, Conn., D. Lorencaitis, Waterbury, Conn., L. Zekanis, Cleveland, Ohio, D. Ruke, Clinton, Ind., M. Getty, Detroit, Michigan, J. Mockus, New Era, Michigan, A. Vitkus, Southbridge, Mass., A. Evanoskas, Ashley, Pa., F. Diglis, Cleveland, Ohio, J. Rokas, Roxbury, Mass., V. Bilskis, Baltimore, Md., A. Visgaitis, Sunderland, Mass., A. Dereška, Custer, Michigan, M. Trainauskas, Cleveland, Ohio, S. Mozuraitis, Montreal, Canada, M. Sinkevich, Rockford, Illinois, J. Pearl, Vancouver, B. C., Canada, W. Zavis, Easthampton, Mass., J. Januškis, Stoughton, Mass., J. Valiulis, McHenry, Illinois, J. Trumpa, Rosemont, Canada, F. Norkus, Waukegan, Illinois, V. Ališauskas, Chicago, Illinois, J. Arminaas, Oakville, Conn., J. Passick, Hoquiam, Washington.

Po 25 centus: P. Gwalda, Elizabeth, N. J., P. Jankeliunas, Nanticoke, Pa.

Visiems, atsiuntusiems laikraščiui aukų, širdingai dėkoja

Administracija

Jei tavo draugas ar kaimynas neskaito "Keleivio", paragink išsirašyti. Kaina metams tik $1

VISUOMENĖS MOKSLŲ, MENO IR LITERATŪROS ŽURNALAS

darbas

kritiškai stebi mūsų išeivijos, Lietuvos ir viso pasaulio gyvenimą. Prieš konservatyvią, provinciališką tradiciją DARBAS stato humanistines vertybes ir kūrybiškai šviežią žodį.

Iliustruotas, trimėnesinis kultūros žurnalas DARBAS metams kainuoja $3, studentams $2; atskiras numeris $1. Administratoriaus adresas: **DARBAS, c/o V. Gervickas, 86-03 76 St., Woodhaven 21, N. Y.**

KELEIVIO KALENDORIŲ 1959 metams

"Keleivio" kalendorius 1959 metams jau atspausdintas ir siunčiamas. Jame yra 96 puslapiai visokiausių pasiskaitymų, eilių, informacijų, naudingų patarimų, juokų, straipsnių įvairiais klausimais ir plati kalendorinė dalis.

Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių tuoj pat, nieko nelaukiant. Jis bus pasiųstas, kaip tik gausime užsakymą.

Nors viskas brangsta, bet "Keleivio" kalendorius kaina vis ta pati, tik 50 centų. Prašom jį užsisakyti. Užsakymus ir pinigus prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Ei, tėve, kur taip makleni uždusęs?

—Nugi tavęs ieškau!

—Ar turi kokią bėdą?

—Maiki, ne man vienam bėda. Visai mūsų tautai nelaimė!

—Kokia nelaimė?

—Popiežius Lietuvos atstovą pakasavojo, ar nežinai?

—Žinau, tėve.

—Nu, tai kaip dabar bus?

—Kaip buvo, taip ir bus.

—Ką tu čia šneki. "Kaip buvo, taip ir bus?" Pirma atstovas buvo, o dabar jau nebus.

—Bet tai nieko nepakeis, tėve, nes Lietuvai vistiek nebuvo jokios iš jo naudos. Ji kaip buvo rusų okupuota, taip ir bus. Jeigu ji kada nors atgaus savo nepriklausomybę, tai galės būt tada, jei pačioje Rusijoje įvyks permaina.

—Tai tu rokuoji, kad mūsų atstovas prie popiežiaus negalėjo Lietuvos užtarti?

—Tėve, kad užtarti Lietuvą, mūsų atstovui nėra reikalo sėdėti prie popiežiaus durų. Žiūrint dabartinės Rusijos akimis, popiežius yra senovės liekana, jo dienos jau atgyventos ir tarptautinėje politikoje jis yra tik šešėlis. Todėl prie jo durų galėtų sėdėti kad ir 15 mūsų atstovų, Rusijai nieko nereikštų.

—Maiki, aš su tavim nesoglasnas. Popiežius yra didelė syla ant svieto. Ar tu nematei, kokius pikčerius Amerikos gazietos dėjo, kai jis dalijo naujiems kardinolams raudonas kepures? Kokiom čiudnom drapanom visi jie buvo apsirengę! Kokios buvo ceremonijos! Ringling Brothers sorkės su visais savo klaunais ir sloniais tų ceremonijų nesubytytų. Nu, tai kaip tu gali sakyt, kad popiežius yra tik šešėlis?

—Tėve, aš pats nieko apie jį nesakau. Aš tik sakau, kad Sovietų Rusijai jis atrodo viduramžių šešėlis.

—Maiki, kaip Sovietai žiūri į šventą tėvą, tai ne mūsų biznis. Mes esam katalikai ir šventą tėvą mylim. Mūsų žmonės Lietuvoje kartais patys būdami alkani, dėjo jam petragrašius, kad palaikytų jo dvara ir jo šveicarišką gvardią. Todėl šiandien mums labai skaudu, kada jis išspyrė Lietuvos atstovą, palikdamas ją komunistams be jokios apiekos.

—Tėve, Lietuva neturėjo kišti jam savo atstovą, kuris jam maišėsi po kojų. Jau anas popiežius aiškiai parodė, kad nepriklausoma Lietuvos valstybė jo bizniui nereikalinga. Kai lenkų Želigovskis pagrobė Vilnių, popiežius ne Lietuvą užtarė, bet Želigovskio smurtą palaimino. Ar tai nebuvo lietuvių tautai antausis? Šitas popiežius davė antrą antausį, irgi pataikaudamas Lenkijai.

—Kaip tu tą išfigeriavai?

—Tas, tėve, aišku be jokio "figeriavimo". Į popiežiaus rinkimus Romon buvo atvykęs ir Lenkijos kardinolas Višinskis, kuris neblogai sugyvena su Lenkijos komunistų vadu Gomulka. Kaip komunistas, Gomulka nenori, kad užsieny veiktų buvusios nepriklausomos Lenkijos ir Lietuvos bent kokie atstovai. Taigi kardinolas Višinskis ir paprašė popiežiaus atmesti tuos atstovus, kurie buvo paskirti prie Vatikano. Popiežius taip ir padarė. Tai buvo patarnavimas Lenkijos komunistams.

—Maiki, jeigu tu sakai teisybę, tai aš sakysiu, kad mums, Amerikos lietuviams, reikia raidavei nuo Romos popiežiaus atsimesti, o dėtis prie nezaliežninkų. Jeigu taip, tai tegul būna taip.

—Tėve, dabar jau pervėlu dėtis prie "nezaležninkų".

—Kodėl pervėlu?

—Todėl, kad visos katalikų bažnyčios, klebonijos, mokyklos, kapinės — viskas užrašyta popiežiaus vyskupams.

—Tai kas, kad užrašyta?

—Kai viskas užrašyta vyskupams, tėve, tai reiškia, kad lietuviai katalikai nieko neturi: nei bažnyčių, nei klebonijų, nei mokyklų, nei kapinių. Viskas popiežiaus vyskupų.

—Maiki, taip negali būt. Juk tos prapertės yra pastatytos už mūsų pinigus, tai kaip jos gali būt ne mūsų?

—Bet taip yra, tėve. Lietuviai katalikai patys kalti, kad savo turtą užrašė vyskupams. Ir jeigu jie dabar nutartų nuo Romos popiežiaus atsimesti, vyskupai uždarytų visas jų bažnyčias.

—Tai kaip dabar bus, Maiki?

—Kaip buvo, taip ir bus, tėve.

Iš Justino Duobos užrašų

(Tęsinys)

3. NEUŽMUŠK, NEVOK

Palikę Egiptą 600,000 žydų, neskaitant moterų ir vaikų, eina per tyrus į Žadėtąją Žemę, į žemę, plūstančią pienu ir medumi. Jie eina apsiginklavę. Tai didžiulė armija.

Bet Dievas, kurs duoda įsakymus Mošei, dar kaž kuo nepatenkintas. Jis tarė Mošei: sukietinsiu faraono širdį ir jis jus vysis. Gal pagal Dievo žodį sutelkęs didelę kariuomenę faraonas vijosi žydus, kad grąžintų juos į Egiptą. Tačiau mūšis neįvyko, nes visagalis Dievas prigirdė egiptiečių kariuomenę Raudonojoj jūroje. Žydai sveiki keliavo tolyn į tyrus.

Čionai man kilo klausimas: dėl ko gailestingas ir žmones mylintis Dievas sukietino faraono širdį, kad vytusi žydus, nors pats žinojo, kad visus besivejančius egiptiečius prigirdysiąs. Tikrai geras, išmintingas ir gailestingas Dievas būtų suminkštinęs faraono širdį ir būtų nuteikęs juos nesivyti žydų. Jis gi nuteikė egiptiečius duoti žydams aukso ir sidabro. Visagaliui buvo taip lengva tai padaryti. Ir būtų išgelbėti keli šimtai tūkstančių egiptiečių.

Šv. Rašte nėra pasakyta, kad egiptiečiai buvo nedori, ištvirkę, ar palinkę į blogi. Visa jų kaltė, kad jie laikė žydus vergais. Bet gi Abraomo laikais patys žydai turėjo vergų ir vertė juos dirbti sunkius darbus. Visa tai nesiderina su švento Dievo teisingumu. Aš neišgaliu tikėti, kad masiniai žmonių žudymai būtų padaryti gailestingojo Dievo valia.

Prisimenu visuotinį tvaną — "Susidėjus Dievo sūnūms su žmonių dukterimis ir joms pagimdžius vaikų, tie buvo milžinai, vyrai narsūs nuo amžių. Dievas matydamas, kad buvo didelis žmonių piktumas ant žemės, ir kad visos jų širdies mintys palinkusios į piktą, gailėjosi, kad buvo sutvėręs žmogų ant žemės ir skausmo apimtas, širdies gilumoje tarė: Išnaikinsiu žmogų, kurį sutvėriau, nuo žemės paviršiaus . . .

Aš nusprendžiau padaryti galą kiekvienam kūnui, jie pripildė žemę nelabumo ir aš juos išgaišinsiu draug su žeme". (Žiūr. Pradžios kn. 6 sk.)

Ir skausmo apimtas Dievas prigirdė visus žmones, išskyrus Noes šeimą. Arba, imu Sodomos ir Gomorros sunaikinimą, kuris įvyko Abraomo laikais: — Tuomet Viešpats liejo ant Sodomos ir Gomoros sierą su ugnimi iš dangaus, ir sunaikino tuos miestus ir visą aplink šalį, visus miestų gyventojus, ir visus žemės augalus." (Žiūr. Pradžios kn. 19 sk.)

Ir vienu, ir kitu, ir trečiu atvėju Dievas padarė žmonėms savo Baisųjį Teismą ir nugramzdino jų sielas į pragarą. Tačiau šv. Rašte niekur nėra pasakyta, kad Dievas ar jo pranašas būtų apreiškęs tiems žmonėms savo įstatymus ir pamokinęs kaip gyventi žmoniškai. Be įstatymo nėra nuodėmės. Tat negali būti kaltės ir bausmės.

Išvaryti iš rojaus Adomas ir Jieva išsinešė į žemę tik vieną tikrai baisų Dievo įsakymą: nesiekti pažinti, t. y. neskirti, kas yra gera ir kas yra bloga. Praradimas rojaus pamokė juodu, ką reiškia pažinti gerą ir blogį. Turėdami galvoj tą Dievo pamoką juodu turėjo mokyti savo vaikus ir vaikų vaikus gyventi gamtos nuostatais, atseit, gyvuliškai. Nes žvėrys, paukščiai ir kiti gyvūnai nežino, kas yra gera ir kas bloga. Jie negali padaryti nuodėmės ir neturi būti baudžiami, nes jiems nėra duotas įstatymas.

Taigi žemėje pradžių pradžioje žmonės gyveno bendruomenėje laikydamiesi vien gamtos, gyvuliškos prigimties dėsnių. Ir vienok Dievas juos baudė. Ar teisinga bausti žmones, nedavus jiems Įstatymo? Atsakymas į šį klausimą turi atrodyti siaubinga nesąmonė kiekvienam tikinčiam Dievą esant teisingu, išmintingu. Dėl to vieni Šv. Rašto skaitytojai taria: Dievui viskas galima, arba Dievui nėra nieko, kas būtų negalima. Antri sprendžia taip: tos šv. Rašto vietos, kur yra įdėta Dievui į lūpas posakiai: aš išnaikinsiu žmones, aš nusprendžiau padaryti jiems galą, aš užmušiu pirmagimius, — nėra Dievo žodis (apreiškimas). Taip pat ir posakiai, kuriais Dievas liepia kitiems žudyti. Jie įsitikinę, kad tos žiaurumo kupinos vietos yra padaras anais barbariškais laikais gyvenusių žmonių. Jei ne visas šv. Raštas yra iš Dievo, tai tektų peržiūrėti ar iš naujo kurti šv. Raštą.

Vėl einu kartu su žydais sausom kojom perėjusiais Raudonąją jūrą ir lydžiu juos iki Sinajaus kalno.

Žydų vadas Mošė užlipo ant Sinajaus kalno ir ten užtruko 40 dienų ir naktų besikalbėdamas su Dievu "veidas į veidą kaip paprastai žmogus kalbasi su savo prieteliu". Ir Dievas davė jam dvi akmens lenteles su savo įstatymais. Jų eilėje buvo: neužmušk, nevok. Atrodo, ankščiau Dievas nebuvo davęs žmonėms įstatymų, ir žmonės buvo necivilizuoti.

Tuo laiku Sinajaus pakalnėje žydų minia nusigrįžo nuo savo geradario Dievo ir atkrisdama į stabmeldybę nusiliedino sau iš aukso veršį ir garbino jį. Tai buvo dalis to aukso, kurį visažinąs Dievas buvo nuteikęs egiptiečius atiduoti žydams. Nusileidęs nuo kalno, Mošė labai supyko ir sudaužė Dievo duotas akmens lenteles. Mošė pašaukė sau ištikimiausią žydų tautos dalį — levitus ir Dievo vardu liepė jiems išžudyti visus, kurie garbino aukso veršį. Ir tą dieną krito 23000 žydų. Mošė tada tarė žudytojams: — Jūs pašventėte šiandien savo rankas Viešpačiui.

Taigi pirmąją dieną įstatymo "neužmušk" buvo pralietas kraujas 23,000 žmonių. Vėliau ant Sinajaus kalno vieton sudaužytų lentelių Dievas įteikė Mošei naujas lenteles su tais pačiais savo įsakymais. Tas lenteles nešdami sandoros skrynioje, žydai tolyn keliavo per tyrus į Žadėtąją Žemę.

(Bus daugiau)

GRĄŽINO DAVIS TAURĘ

Amerikos tenisininkai džiaugiasi galėję namo grąžinti Davis taurę, kuri duodama geriausiam teniso mėgėjų vienetui. Tą taurę buvo laimėję australai, bet amerikiečiams pavyko vėl australus nugalėti ir taurę grąžinti į Ameriką.

Pamokos iš Pabaltijo

LAIŠKAS IŠ BERLYNO

V. ŽARSTEKLIS

Rūkai ir "šlapiundros" susiurbė per šventes, nors trumpam, maskolio sukeltą pasaulio politikos plotmėj Berlyno užgrobimo kvapą. Žmonės lyg visa primiršo. Šimtai tūkstančių berlyniečių išbruzdėjo į Vakarus, apie šimtas tūkstančių atvyko svečiuosna ir viešnagėn iš Vakarų į Berlyną, kad sunku nakvynę buvo rasti. Visų trijų okupacinių dalių kareiviai šventė vokiškose šeimose Kūčias. Čia jau virto paprocių — šventėms kviesti amerikoną, anglą ar prancūzą prie bendro šeimos stalo. Tai tvirtina ryšius. Krautuvėse prekyba buvo gyva, bet, sako, Anglijoj ji dar buvo gyvesnė. Atseit, jokios atsargų sudarymo panikos. O per šventes Gromyko, atsiprašant, atsikrenkštimas, vietoje laikomas eiliniu rusiškos valstybinės estetikos numeriu, ir reikia jį suprasti šventiniu sveikinimu iš antro galo . . .

Daug kalbėta ir aptarta rusų "freištato" mintis. Visos galvos trumpai atsako — ne! Ryšium su šiuo spaudoj, per radiją dažnai paliestas liūdnas Pabaltijo valstybių likimas. Niekas netiki rusų žodžiui. Perdaug apgaulių kaiminystės. ypač sukiaulinimas bet kurių jų pasirašytų su Pabaltijo valstybėmis sutarčių. Maskoliai kaltina Berlyną už špionažo centrus, už priėmimą bėglių. Na, prileiskim, gimė "freištatas". Miestas be jokios okupacinės jėgos. Špionažas dingo. Miesto jaunimas linksminasi. Ant "freištato" parketo kojos trypia į "Good bye, Jonny" šliagerio taktą. Staiga per "freištato" sienas pradeda veržtis rusų zonos kariuomenė. Rusų radijas su savo padaliniais pasauliui praneša, kad už įžeidinėjimus "laisvę mylinčių kraštų" teko laikinai imtis priemonių "freištato" gyventojus nuo galimo keršto apsaugoti.

Rusų zona, suprantama, be himno neapseina. Šiam himnui vartoja to šliagerio (Good bye . . . ") meliodiją. Dėl vagystės yra kilęs tarp vieno Vak. Vokietijos šliagerių komponisto ir "copyright" priežiūros organų ginčas. Mes prileisim, kad didieji išradimai įvyksta vienas nuo kito nepriklausomai keliose vietose, panašiai įvyko čia ir muzikontams su jų pertvinkusiais dvasios turtais . . . Šiandien jaunimui šį šliagerį V. Berlyne nėra uždrausta šokti, jis nėra jau taip populiarus bet matome, kokios jo pasekmės "freištato" atveju gali būti.

Kolkas rusų zonos gešta pas griebėsi Vakarų sektoriuose sudrumsti vanden, pasimeškerioti. Jis išsiuntinėją įstaigų tarnautojams laiškus, grasinimus, viliojimus, skambina grūmojančiai į namus ir įstaigas telefonais. Norima visa demoralizuoti, sugriauti. Tačiau niekas nekreipia dėmesio, taip kad visa akcija Zablockio muilui atiteks. Vistiek vakarinės dalies gyventojai žino, kad sekantieji mėnesiai skerspiūvėmis bandys milionų nervus. Tačiau niekas čia netiki, kad Vakarų sąjungininkai miestui skirs pamestinuko dalią. Gruodžio 28 d. įvykusioj Berlyno socialistų konferencijoj priimta rezoliucija atmetė rusų reikalavimus. Jokios popierinės garantijos iš rusų pusės neatstoja nė lupto dvylekio. Toj konferencijoj pasisakyta už pradėjimą derybų su Sov. Rusija dėl Europos saugumo ir Vokietijos klausimų. Lygių nuomonių yra ir kitos politinės partijos.

Rytų spauda pradėjo rėkti, kad socialistai yra parsidavėliai, nes jie pasisako už okupacinę padėtį, vadinas, geriausi vokiečiai yra jie vieni, kurie po karo grįžo rusiškose karininkų uniformose ir šiandien sudaro zonos veltėdžių armijos išrinktuosius. Nė viena vakarų sektorių partija nėra būtinai už esamą padėtį, tačiau iš Kremliaus pakištas saldainio popieriukas yra žemesnės vertės už bet kokio tipo okupacijas.

DAR NĖRA VĖLU

Gerą knygą dovanoti niekada nėra vėlu. Tokia knyga yra Stepono Kairio atsiminimai "Lietuva budo", kuri, anot "Naujienų", visiems reikalinga. Jos kaina $5.50. Gaunama ir Keleivio administracijoje.

SKAITYTOJŲ BALSAI

Aš peikiu Keleivį

Praeitą rudenį Keleivis labai gynė negrus. Prezidentas Eisenhower negrus užstodamas nori patekti į istorijos lapus. Keleivis ten nepateks.

Aš reiškiu Keleiviui papeikimą už simpatizavimą negrams. Jame buvo papeiktas kažkoks asmuo — Praustaburnis ar Nepraustaburnis už parašytą, bet nespausdintą straipsnį prieš negrus. Gaila, kad neparašėte jo adreso — būčiau jį pasveikinęs. Matyt, geras lietuvis.

P. A. Sagotas

Hollywood, Fla.

* * *

Kas čia bendro?

Prieš Kalėdas gavau Lietuvių istorijos Dr-jos administracijos paraginimą užsisakyti žurnalą "Tautos Praeitis". Kartu su tuo paraginimu gavau i vienuolio K. A. Matulaičio laišką, prie kurio buvo pridėta "palaiminta plotkelė", o laiške, be "geriausių linkėjimų sveikatos ir laimės" rašoma, kad daugiau kaip 400 žmonių dėkoją Dievui ir jo tarnui arkiv. Jurgiui Matulaičiui, kad jų maldos buvo išklausytos, ir kad jie pasveikę, prašoma melstis, kad ark. Jurgis Matulaitis būtų paskelbtas šventuoju.

Man keistas toks mišinys: istorijos mokslo žurnalas, plotkelė i malda už arkiv. Matulaitį. Ką bendra turi tie visi dalai? Kas yra ta Lietuvių Istorijos Draugija, kurios administracija tokius laiškus siunčia?

J. Š.

* * *

Džiaugiuos "Lietuva budo" knyga

Mes Baltimorėj turime Tautišką knygyną. Aš jame radau r Stepono Kairio parašytą knygą "Lietuva budo", kurią knygynui dovanojo K. Matuliauskas. Ačiū jam už tai.

Tai knyga, kurią turėtų perskaityti visi, kas dar gali skaityti. Jie ne tik nesigailėtų, bet dar džiaugtųsi gavę progos tokią brangią knygą perskaityti.

Joje suminėta daug pavardžių jaunų studentų, kurie kovojo su caro valdžia. Radau ir apie pusbrolį F. Lubickį paminėta, kuris nežinia dėl kokių priežaščių nusišovė.

Kai pradėjau "Lietuva budo" skaityti, tai negalėjau atsitraukti. Mano žmona mane vėl miegoti, sako, kam tu taip skubini tą knygą skaityti. O aš jai tegalėjau atsakyti, kad ta knyga manęs neapleidžia, ji taip yra įdomi. Todėl tam Marpočio rašeivai tegalėčiau pasakyti: "Atleisk jam, Viešpatie, nes jis plepa pats nežinodamas ką".

Juozas Lubickas

* * *

Myli Maikio tėvą

Kaip senesnio amžiaus, pamylėjau Maikio tėvą. Jam plyšus batai vaikščiojant Maikį sutiktiki, todėl siunčiu šiek tiek jiems pataisyti.

Keleivį skaitau nuo pat jo pasirodymo.

Barbutė Tuynill

Los Angeles, Calif.

GARDNER, MASS.

Birutietės išsirinko valdybą

Lietuvių Moterų Birutės Dr-ja išsirinko šios sudėties valdybą: Pirm. Bronė Juškienė, vicepirm. Elena Sabulis, sekr. Bronė Genaitis, fin. sekr. Marė Matulėnienė, iždi. Ona Mačionis, iždo glob. Liaukadija Radeckienė ir Ona Šlavienė, marš. Kostė Adomaitienė.

Ir Šv. Petro - Povilo Dr-ja turi naują valdybą

Šiemet joje yra: Pirm. Vincas Višniauskas, vicepirm. Aleksas Juška, iždi. Antanas Kraskauskas, sekr. Gediminas Penney, fin. sek. Aleksis Nakutis, iždo glob. K. Šimkūnas ir A. Padalevičius.

Draugijos pokylis bus per Atvelykį, balandžio 4 d.

Mirė trys lietuviai

Mirė Charles Laukus, 74 m., Jonas Saikevičius, visų vadintas "Senkis", 65 m. ir Vladas Kuzma, paskutiniuoju metu gyvenęs pas brolį Brooklyne.

Garniškis

MOTERŲ SKYRIUS

MARIUS KATILIŠKIS

KAITRA

(Iš Terros išleistos knygos "Užuovėja)

(Tęsinys)

Žiūriu tik — lūpą timpt, timpt. Kad paleis dūdas, kad ims raudoti, puldinėti. Kad ims garbstyti. "Kur, sakyk, meldžiamoji, jisai — mano sūnelis? Ar jau gyvo nebėra? O Motina Švenčiausia!... Ir aš nebegyvensiu, pasidarysiu galą. Geriau ežere pasiskandysiu!" — šaukia ji. Matau, kad gal perdaug prigąsdinau. Negerai. Atslūgo mano širdis. Kad ir kieta, o ne akmens vistiek. Yra vaikas, tylėkit — sakau. Liaukis — pradėjau raminti. Tai, kad nudžiugs, kad pagaus mane grobstyti, nors ką daryk. "Kur jis? Kur mūsų varguolėlis? Mes atsilyginsim tamstelei. Mes viską, ką tik tamsta norėsi. Negalėjom anksčiau. Mes"... vienu žodžiu — taip ir taip. Ak, tu sviete. Bėgsiu tuojau pažiūrėti. Su seneliu bus išėjęs kur į sodną.

Troboje buvo tyku ir žalsvai pritemę nuo pastogės užgožusių medžių. Musės braižėsi į stiklus, o kitos labai gižiai zyzė, prilipusios prie klijinių juostų, nukarusių nuo palubės. Mergina tebesiklausė išsižiojusi. Už jos, kamine, iš katilo bėgo viralas ir šnypšdamas liejosi ant ugnies. Senis spaudė vaiką tarp kelių, pabalinęs akis ir marškinius apsilaistęs pienu.

—Nu, matai kas dedasi? — sujaukė tylą Miklošienė.

Vaitiškis mikčiojo:

—Žio, tai kaip čia pasakius?... Ar mes jį ir atiduosim? Čemerės! Auginome, džiaugėmės...

—Jau tu, kad... Nė į tvorą — nė į mietą. Neatiduosi?.. O ką tu iš jo išauginsi? Piemenį bandai? Tėvai atsišaukė — tik džiaugtis reikia. Jis dar — kažin ar atiduosim? Vaikas, kaip iš akies trauktas. Taip į motiną. Ir į tėvą. Jau nežinau į ką daugiau. Nieko neištaisysi. Nors kai atsimeni, kad šitaip buvo pametusi, tai ir vėl...— barėsi našlė.

Žio, tai prajovai svieto...

—Nežioksėk, o einam. Žmonės laukia.

Vaikas pasileido pirma, bet Miklošienė jį pasigavo, apšluostė nosį, plaukus sulygino ant kaktos, kelneles pataisė. Vieną ranką įbruko Vaitiškiui. Taip su iškilme įžengė kieman, kur stovėjo didelis, sartas arklys, gerais pakinktais apsegtas ir dailiuose ratuose įspraustas, šlemsčiąs iš abrakinės avižas. Jaunas vyras pasisveikino, o moteris suriko ir puolė prie vaiko:

—Va, Jėzau! Tai tu čia, tai tu... mano...

Ji pritūpė ir ištiesusi rankas, pasigavo berniuką glėbin. Įniko jį bučiuoti ir taip smarkiai, jog rodėsi iš jo nieko nebeliks, prarys kaip meduolį. Vaikui nebebuvo kada nė surėkti, nė pagalbos šauktis. Jis gynėsi tik rankomis ir kojomis, atsispirdamas į jos krūtinę. Ji glaudė, mylavo ir vėl grobstė bučiniais. Ji tartum dabar norėjo atiduoti tai, ko nebuvo spėjusi prieš trejetą metų. Ašaros sruvo jos veidu ir ką ji sakė, niekas negalėjo suprasti.

Vaikas išsprukęs, šoko prie Miklošienės, dangstėsi jos sijono klostėmis ir sriubavo. Blizgantį saldainių maišelį, kurį jam buvo įspraudę į rankas, metė apsukęs ir kabinosi į Vaitiškio kelnes.

—Nenoliu, nenoliu.

—Tai tavo mama, Petreli. Ir tavo tėtė. Nebijok... —glostė jį senoji.

—Ne, ne, ne... Čia mano senelis...

—Neverk, Petriukai — būk vyras. Dabar jau tau bus gerai, — šnekino ir Vaitiškis, lyg su kąsniu burnoje. Jis tėmijo jaunąjį vyrą, kurs dar vis neapsisvėrė ką daryti su skrybėle — ar ją užsidėti ar mesti į darželį. Didelė ranka palietė vaiko veiduką ir su nuogasčiu ją atitraukė, lyg ganėtinai įsitikinęs, jok viskas tvarkoje. Jis šypsojosi tamsiai įdegusia burna ir atsisukęs nedrąsiai prabilo:

—Negražiai mums išėjo... Kaip čia geriau būtų pasakius? Gali sutirpti iš nesmagumo. Mano tėvelis buvo kietas, kaip galastuvas. Nė pamislyti neleido. Mane patį iš ūkės varė... Jau, kad negerai — nėra ko bedailinti.

—Nu ką dabar tamsta? Visaip atsitinka. Dėl mūsų... — pertraukė Miklošienė.

—Taigi, tamstyte. Bet vistiek bjaurus dalykas... Acha, kaip sakiau — ji ėmė ir pražuvo vieną dieną. Laksčiau, puldinėjau — kaip po ledu. Antrus metus pas mus tarnavo. Nuje... Ketinau ją tuojau vesti. Nėra žiūrėta — tėvas, ne tėvas. Motiniukė nieko — ką jis sakys? O čia jokios žinelės... Tai dabar tik ir tesusigaudžiau. Tėvelis, mat, pasimirė šį pavasarį. Palaidojęs, apsiruošęs ir leidausi jieškoti. Galais negalais suradau. Parsivežiau. Dabar aš gaspadorius. Ant mano vieno rankų viskas. Bet, kad taip išėjo negražiai... Mes jau tamstoms atsiteisim...

(Bus daugiau)

MEDVILNĖS KARALIENĖ

Malinda Diggs Berry iš Stilwater, Okla., išrinkta "medvilnės karaliene". Rankoje ji laiko medvilnės puokštę. Dešinėj ir kairėj jos svarbiausios varžovės, kurias ji nugalėjo, dabar jos yra "karalienės" palydovės.

ŽIEMOS ŽAISME

Tos tylios snieguIės—
Tartum pūkiniai skambalėliai
Linguoja žiemos žaismo giesmę,
Tą giesmę šviesiai gedulingą...
Padangių sodų tyros gėlės
Į tavo širdį skiautėm sninga...
Ir darosi skaistu,
Ir darosi taip miela—
Lyg baltos nuotakos kažkur pro šalį eina.
Ir kristalinės mintys švinta sieloj,
Ir girdis netolies jaunimo dainos.
Ir šiandien čia aplink—
Taip visa balta, visa gera!
Nė dulkės, anei žvirgždo niekur nesimato,
Vien tik dangus gėles į žemę žeria!
Ir aš einu—
Per balto baltutėlio sniego siausmą,
Ir kaip smagu, kaip lengva žengti,
Lyg — nežemėj!
Skaidriausiu skaistumu
Pražysta tavo jausmas,
Lyg niekad jau nebus juodos nakties,
Nebus jau niekados sutemę!

P. Orintaitė

Kaip būna mūsų šeimose

A. GERUTIENĖ

Praeitame numery straipsnely "Džiaugsmui daug nereikia" paminėjau, kaip kartais šeimoje ir mažmožis gali turėti labai didelės reikšmės. Šitą mintį čia tęsiu toliau.

* * *

Kartą, atsimenu, buvome keli asmenys teatro ložėje. Laukėme operos pradžios. Jau grojo uvertiūrą (operos įžangą). Viena ložės kėdė atrodė našlaitiškai viena— ji buvo tuščia. Su nerimu dairydavosi ponia F., laukdama savo vyro . . . Uvertiūra ėjo prie galo. Atsidususi ji vėl metė žvilgsnį į ložės duris...

—Kurgi jisai taip gaišta! —ištrūko jai nekantrūs žodžiai. Atrodė truputį suerzinta.

Pagaliau atsidarė durys ir į ložę įėjo jos vyras. Mes visi sužiūrome ir rodos, savo klausiamais žvilgsniais durstėme jį. Labai ramus, jis pirmiausiai pasveikino savo žmoną, paėmė jos ranką ir su didele pagarba pabučiavo. Nusiraminimas sušvito jos veide, o laimingai šypsančios lūpos padarė ją skaisčiai gražią. Jie sėdėjo arti vienas kito, didelio pasitikėjimo pilni. Laimė, savo sparnuos, gaubė juos abudu.

—Kaip nedaug reikia — pagalvojau sau, kad mes pajustumėm tos laimės dvelkimą. Tai viena maloni akimirka, vienas mažmožis — vyro parodytas taktas ir dėmesys savo žmonai ir jau nuotaika gera, jau šviesu širdyje. Mes visi, kurie sėdėjome ložėje, pagarbiu smalsumu sekėme juos artimus ir laimingus.

* * *

Vieną šeštadienio vidurdienį grįžo pavargęs vyras iš darbo. Teko jam skerdyklose sunkiai uždirbtą skatiką parsinešti namo.

Jauna žmona, paruošusi pietus, skubiai dėstė valgymus ant stalo. Jos nervingi žingsniai ir aštrūs judėsiai rodė kaž ką nedasakytą, vis dar sulaikomą. Jautėsi maža įtampa. Pavargęs vyras atsisėdęs minkštasuolėje užmerkė akis ir laukė...

—Tiek daug darbo virtuvėje, vos tik spėju...— pradėjo žmona. Jis tylėjo, tartum, nieko nebūtų aplink jį.

—Žinai, Jonai, štai Svirnaitienė buvo atūžusi su savo mašina pas mane, turbūt, tyčia, kad parodytų savo naują minkų paleriną. Na, žinoma, graži, labai brangi — aš nieko nesakau.

Bet ji vistiek akyplėša! Ko ji buvo čia atšokusi? Žinoma, pasigirti, ir mane suerzinti. Ir suerzino. Aišku, prisiverkiau viena. Mes tokie biedni, niekuomet tu neišsigalėsi man nieko gražaus nupirkti...

Ir jos balsas sudrebėjo nuo artėjančių ašarų. Rodėsi, kad pabirės skaudūs žodžiai be galo: prasivėrė iš vidaus — pavydas, pagieža ir kiti negeri jausmai.

Vyras užsikimšo ausis. Kietai sučiauptos lūpos rodė jo negerą nuotaiką.

—O tai tau! Aš jam kalbu, o jisai dar ausis užsikimšo. Ar matėte tokį nemandagumą? Mano Dieve, ką sakytų mano mama, mane dabar pamačiusi! — Ir pati savęs gailėdama ji pravirko desperatiškomis ašaromis ir pabėgo į miegamąjį.

Likęs vienas, vyras neartėjo prie valgių stalo. Jis liko minkštasuolyje. Susimąstė, galvojo. Liūdesio šešėliai slankiojo veide. Jis išsitiesė norėdamas užsimiršti ir pamurmėdamas — "Niekuomet nevalgyk, jeigu tu susierzinęs, ar piktas", ramiai apsisuko ant šono. Paruošti patiekalai aušo ant stalo...

* * *

Štai ir kitas pavyzdys. Jautresnė moteris sutiko duryse pareinantį savo vyrą iš darbo, rūpestingai jį apžiūrėdama.

—Tu vos kojas velki! Ir vėl labai pavargęs, nabagas! Bet nenusimink, tuoj atsilsėsi. Tau skanių barštelių išviriau — jau dėdama pagalvę į minkštasuolį, čiauškėjo žmona.

—Gulkis, nors dešimčiai minučių, atliuosuok savo raumenis. Paskui valgysime abudu.

Jos mielas balsas jį gerai nuteikia. Rodos nuovargis nuleipsta kažkur į minkštasuolį, o miela šiluma išsilieja širdyje. Taip gerą užsimiršti ir taip tūnoti sau...

—Duok man ką gero atsigerti dėl apetito, — šypsosi jis.

Ir kada žmonos rankos rausėsi spintelėje, ieškodamos butelio, vyras visai atsipalaidoja.

—Visdėlto gera yra namie...,—galvoja jis ir taikosi pagauti tą mielą ranką ir prispausti ją prie lūpų.

* * *

Čia nutapyti vaizdeliai, paberti prieš jus, mielos skaitytojos, kasdieninio šeimos gyvenimo pavyzdžiai. Tepriverčia jie truputį susimąstyti, padaryti palyginimus su savo šeimos gyvenimu — "Ką aš gero padariau giedresnei nuotaikai į šeimą įnešti?".

Jeigu šeimoje nuotaika sunki, prislėgta, — nelinksma nei vyrui, nei žmonai. Tamsios mintys, kai debesys slankioja. Tokia nuotaika neigiamai veikia mūsų nervus, širdį, virškinimo aparatą, kuriame net žaizdelių gali atsirasti, jeigu tas slogutis būna kasdieną ir visada.

Tie klausimai mums visada buvo opūs. Rašykite tomis temomis savo paklausimus, patarimus ir patyrimus, kad ir laiškų formoje visvien. Rašykite į Keleivio redakciją Moterų skyrių.

DVI JAUNOS BALERINOS

Tai mūsų bičiulio Charles Bukavecko iš Cliffside Park, N. J., dukterėčios —5 ir 6 metų— pasipuošusios havajietiškais drabužiais šoka cliffsidiečiams havajietišką šokį "hula". Šokikėms drabužius parūpino Jenkinsienė Bukavecko lėšomis.

KAS JAI BELIKO

Japonijoj Amami Oshima saloj sudegė 75% Koniya miesto. Šitai moteriškei beliko tik tas, ką ji su savim nešasi.

Užsakė "Keleivį" dovanų

—:—

Mrs. Anna Kalashnikov iš Hartfordo, Conn., užsakė "Keleivį" ir kalendorių savo jaunystės draugam G. M. Samosh, Toronte, Canadoje.

Mr. M. J. Kriks iš Hammond, Ind., atnaujino prenumeratą ir užsakė kalendorių savo giminaitei Martai De Daukšai Buenos Aires, Argentinoje. Taip pat atsiuntė Makio Tėvui dovanų $1.00.

Burmos valstybėje (Azijoje) gyventojų amžiaus vidurkis tėra apie 30 metų (Amerikoje apie 70 metų).

ĮDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS
Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

IETUVA BUDO. Stepono Kairio labai vaizdžiai ir įdomiai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekviena proga, gražiais kietais viršeliais, iliustruta, 416 puslapių, didelio formato. Kaina $5.50

DIEVŲ MIŠKAS, Balio Sruogos neužmirštamas aprašymas, ką jis ir jo nelaimės draugai iškentėjo nacių koncentracijos stovykloje. 483 puslapiai. Kaina $5.00

IŠKAIS ATEINA RUDUO, Mariaus Katiliškio romanas. Ištisa Aukštaitijos kaimo tipų galerija. 514 psl., kieti viršai. Kaina $5.00

EMUNO SŪNUS, Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą, Pirma dalis 280 psl. Kaina $3.00

EMUNO SŪNUs, Andriaus Valucko romanas antroji dalis, 426 puslapių. Kaina $4.00

LTORIŲ ŠEŠĖLY, V. Putino-Mykolaičio romanas trijose dalyse Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsižadėjo kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įrištos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis. Kaina $6.00

IETUVIŲ LIAUDIES MENAS, jo meniniu formu plėtojimosi pagrindai, Paulius Galaunė. didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieriuje. Kaina $8.50

ALGIŲ GAMINIMAS, parašė keturios namų ūkio agronomės: E Drąsutienė, O. Radaitienė, E Starkienė ir A. Sližienė. Didelio formato, su daug paveikslų. Kieti apdarai. Kaina $7.50

NGLU-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS, apie 20,000 žodžių, 368 puslapiai, redagavo V. Baravykas pigiausias ir naujoviškiausias žodynas, kieti viršai. Kaina .. $4.00

IAURUOJU TAKELIU, K. B Kriaučiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos gyvenimo. 178 puslp., įdomi knyga. Kaina.. $2.00

ENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliškai mokytis; duoda tarimą, angliškus pasikalbėjimus Kaina 75c

ILZINO PAUNKSMĖ. Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika. 73 pusl.. didelis formatas, gera opiera. Kaina $2.50

IETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių. Kaina $1.00

ER KLAUSUČIŲ ULYTĖLĘ, parašė Liudas Dovydėnas, įdomi apysaka, 176 psl. Kaina $2.20

EMAIČIŲ KRIKŠTAS. P. Abelkio parašytas istorinis romanas iš žemaitijos krikšto laikų. Su kietais apdarais. Kaina $3.50

APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Tiškinį, Tumą, Savickį, Girą ir kt 149 pusl. Kaina $2.50

ŠENAS KAREIVIS MATUTUTIS, parašė Jurgis Jankus. Pasakojimas apie nepaprastą žemaitį, kuris daug nuostabių dalykų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai turėjo padaryti. 237 psl. Kaina ...... $3.

PABUČIAVIMAS, parašė J. Grušas, novelių rinkinys, 155 puslapių. Kaina .... $1.50.

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25c

GINTARĖLĖ, J. Narūnės graži pasaka apie žvejų dukrelę, iliustruota, gera dovana vaikams, 24 pusl. didelio formato. Kaina ....$0.95.

SUŽADĖTINĖ. J. Titinio 15 įvairių trumpų pasakojimų, 180 puslapių. Kaina $2.00

BARABAS, Paer Lagerkvisto istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės laikų Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga laimėjusi Nobelio premiją. Kaina $2.25

ŽEMĖ DEGA, J. Savicko užrašai iš 1939 - 1945 metų, kurios autorius karo metais gyveno Prancūzijoje. pirmoji dalis 453 psl. Kieti viršai. Kaina $4.50

ŽEMĖ DEGA. J. Savicko užrašai antra dalis 414 psl. Kaina $4.50

ŽEMAITĖS RAŠTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai. Kaina .... 50 centų.

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Labai įdomi knyga. Kaina $1.20

CEZARIS. Mirko Jesulič romanas trijose dalyse. kiekviena dalis po $2. Galima dalimis pirkti arba visas 3 knygas už $6.00.

NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. Michelsonienės parašyta: 250 įvairių receptų, 132 pusl. Kaina $1.25

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 pusl. Kaina $2.50

A KISS IN THE DARK. J. Jazmino anglų kalba sodrūs vaizdeliai 150 pusl. Kaina kietais viršeliais $2, minkštais viršeliais $1.00

ATLAIDŲ PAVĖSY, P. Abelkio romanas iš Žemaičių Kalvarijos praeities. Kietais viršeliais, 467 puslapiai, kaina $4

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug medžiagos. 96 puslapiai kaina 6c

MIRUSIOS SIELOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas. išvertė M. Miškinis. 290 pusl. Kaina....$3.25

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS. Pagal K. Kautsky naujausiomis žiniomis papildyta tų klausimu knygutė. Kaina 25c

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina 10c

TIPELIS, parašė Pulgis Andriušis, juokingas romanas, 240 psl. Kietais viršeliais. Kaina .... $3.

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25c.

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ. Pilna argumentų, kurie visiems įdomūs. Kaina 20c

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo razbaininkas buvo pasidaręs Rusijos diktatoriu. Kaina ..25c

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Svarbu kiekvienam perskaityti. Kaina $1.20

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams suprasti. Kaina 50c

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas. Kaina 25c

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

Dyvai neregėti, pro rakto skylutę nužiūrėti!..

Aš čia tik kaip geriem prieteliam, o taipogi ir prietelkom, pusiau slaptai noriu pakuštėti į ausį: Pats savo akim mačiau, kaip tūli, susėdę ratu aplink stalą, rietimus vynioja, karpo, o kiti sušilę adatas galanda ir siuva, siuva, siuva ligi pat aušros.

Baisiai buvo įdomu pamatyti, ką jie ir jos siuva?... Cit, tik kaip geriems prieteliam, o taipogi ir prietelkom visai slaptai—**kostiumus** siuva kaukių baliui, kuris bus **vasario 7 d.** Strand Cafe patalpose, 374 W. Broadway South Bostone. Net premijos esančios paskirtos už originalius. Tat ir aš parėjęs sakau: Moč, siūkim ir mes, kuo mes blogesni už kitus. Tai ir siuvam, jau net įpusėjom.

Na, o jūs, mieli prieteliai ir prietelkos?.. Negi užsileisit.

Juk kaukių balių rengia Liet. Bendr. vietinis skyrius, kuris, ką daro, visada padaro gerai, o ir pelną paskiria kultūringiem reikalam.

Tat visi į **kaukių balių** vasario 7-tą dieną.

Žvalgas

Kalbės apie Pabaltijo federaciją

Pabaltiečių D-jos metiniam susirinkime sausio 18 d. sekmadienį 3 val. p.p. latvių advokatas ir politikas Valdimar Lambergs vadovaus diskusijoms apie Pabaltijo valstybių federaciją.

Valdyba maloniai kviečia visus atsilankyti.

Lietuvos konsulas gubernatoriaus inauguracijoj

Lietuvos garbės konsulas adv. Anthony Shallna dalyvavo Mass. gubernatoriaus Foster Furcolo į pareigas ivedimo iškilmėse sausio 8 d. kartu su kitų valstybių Bostone esančiais konsulais.

Jis buvo matomas ir televizijoje, kuri tas iškilmes transliavo.

E. Ketvirtis grįžo iš Floridos

Laikrodžių ir brangenybių krautuvės savininkas Edmundas Ketvirtis su dukra praeitą šeštadienį grįžo iš Floridos, aplankę ten išsikėlusius gyventi tėvus ir senelius Ketvirčius.

Pradėjo su laimėjimais

Mūsų šachmatininkai 1959 metus pradėjo su laimėjimais. Penktadienį, sausio 9 d. Lietuvių B komanda buvo nuvykusi į Quincy "Y" ir parvežė iš ten laimėjimą 3-2. Po tašką pelnijo Rimas Karosas, Gediminas Kuodis ir Albinas Karosas. Komanda laikosi ketvirtoj vietoj iš 15 dalyvaujančių B klasėje komandų; turi 4½ laimėjimų po 6 rungtynių. Lietuvių A komanda šeštadienį pelnijo be kovos 5-0 taškų iš Brandeis universiteto, nesudariusio tai dienai savo komandos.

Vaidinimą žada filmuoti

Vinco Kudirkos vaidinimą sausio 18 d. žadama nufilmuoti, kad ir ateičiai paliktų atminimas kaip jis vaidintas ir kas jo žiūrėjo.

Serga J. Tumavičienė

Serga Jadvyga Tumavičienė, žinoma Bostono veikėja, guli Robert Brigham ligoninėj (125 Park Highland Ave). Linkime ligonei greičiau pasveikti ir vėl įsijungti į Bostono visuomenės darbus.

Adv. J. Grigalus gubernatoriaus iškilmėse

Praeitą ketvirtadienį gubernatorius Foster Furcolo buvo iškilmingai įvesdintas į pareigas antram terminui. Iškilmių komitete buvo ir adv. John Grigalus, kuris buvo Furcolo rinkimų lietuvių komiteto pirmininku.

Jaunimas rūpi ne tik tėvams

Kad taip yra, parodė sekmadienį Lituanistikos mokyklos tėvų komiteto surengtas pokylis, į kurį svečių atsilankė tikrai daug. Vadinasi, mokykla, ta lietuvybės kalvė (žinoma, greta šeimos) rūpi ne tik tėvams, bet ir kitems gyviems lietuviams.

Pokylis buvo visais požiūriais įdomus ir jaukus.

Įdomu buvo stebėti esančių ir buvusių mokinių atliekamą programą. Mokykla jau mini dešimtmetį, jau turėjo 5 laidas, todėl jos anksčiau buvusiųjų mokinių tarpe jau yra ne tik studentų, bet ir baigusių profesionalų.

Vaičaičiai (du broliai ir sesuo) pakankliavo, stud. Algis Gustaitis padeklamavo Sruogos Piovėją, ketvertukas (Ausiejūtė, Katauskaitė, Žibinskaitė ir Vakauzaitė) padainavo, stud. S. Vaičaitis paskambino pianu, R. Budreika pagriežė smuiku. Niekas iš jų nelaukė stebuklų, bet visiems buvo malonu, kad tai atlieka savas prieauglis.

Tėvų komiteto vicepirm. Adomavičius tarė žodį, ragindamas remti mokyklą, o jos vedėja Ona Girniuvienė pabrėžė mokyklos reikšmę lietuvybei išlaikyti. Šiemet mokyklą lanko 156 mokiniai, dirba 8 mokytojai. Tėvų komiteto pirm. Venskus padėkojo visiems, kurie šiuo ar tuo prisidėjo prie šio pokylio surengimo. Programai vadovavo V. Vakauzas.

Šeimininkės paruošė retai kada tokiuose pokyliuose tegaunamą tokią skanią vakarienę, tortų užteko net paskutiniajam stalui.

Laimės kampely galėjai be jokios rizikos laimėti, nes visi numeriai buvo laimingi. Kai kas ir visai gerą laimę turėjo. Pavyzdžiui, F. Zaleckas laimėjo Onos Ivaškienės dovanotą gražią stalinę lempą.

Buvo malonus pokylis, kuriuo patenkiti ne tik svečiai, bet ir rengėjai.

Ž—is

Jaunučių šachmatininkų grupė

Jie Kazio Merkio priežiūroje pradėjo žaisti ketvirtadieniais nuo 6-8 v. v. pas Tamošaičius, 597 E. 7th St., So. Bostone. Kas iš jaunučių domisi šachmatais, galėtų prisidėti prie šios grupės.

M. Aliukonis išvyko į Kaliforniją

Mūsų laikraščio skaitytojas Motiejus Aliukonis iš Dorchesterio pereitą savaitę išvyko į Los Angeles draugų aplankyti. Ten žada pabūti du ar tris mėnesius. Linkime jam ten įdomiai ir maloniai laiką praleisti.

ROCKFORD, ILL

Svarbūs pranešimai

Sausio 18 d. 2 val. popiet šaukiamas Alto skyriaus susirinkimas. Visi atstovai prašomi dąlyvauti.

Tą pačią dieną 3 val. šaukiamas ir Balfo skyriaus susirinkimas, visi nariai prašomi dalyvauti.

Abu susirinkimai bus Lietuvių Kultūros Dr-jos mažojoj salėj.

Kailiniais krosnį nešildysi.

PAMĖGINKITE FLORAL INDIJONŲ ARBATŽOLES

LENGVAS LAXATYVAS

Sudėtinių iš: Veikiančių Senna ir Cascara žievių

FLORAL INDIJONŲ ARBATŽOLES gelbsti nuo prasto virškinimo, užkietėjimo, vidurių kataro, kepenų sustingimo, valo kraują, gydo odos, inkstų ir moterų ligas.

NURODYMAS:—Įdėkite du šaukštuku šios Arbatžolės į puoduką verdančio vandens, leiskite pastovėti apie 5 minutes, nukoškite ir gerkite apie pusę puoduko rytmečiais ar einant gulti. Galima pasaldinti medum ar cukrum.

PASARGA:—Nevartokite kada vidurių skausmas (pilvo skaudėjimas, sutraukimas, colic), vėmimas ar kiti ženklai apendicito randasi. Tankus ar nenustojantis vartojimas šių laxatyvinių arbatžolių gali sudaryt paprotį.

Svoris: 5 uncijos. Kaina $1.25

Iš Kanados ir kitur 50 centų brangiau dėl persiuntimo.

Perkant žolių mišinį, visados prašykit **Floral Herbs**, gausit geriausių. Tai arbata, kuri turėtų būti kiekvienuose namuose!

Su užsakymais malonėkite ir pinigus prisiųsti, nes kitaip užsakymas nebus išpildomas. Kreipkitės prie—

FLORAL HERB CO., Dept. 5
Box 305, Clinton, Ind.

Pakalbinkim draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams $4.

..Jieškojimai

Paieškau Onos Raibikiutės, ištekėjusios pavardės nežinau. Kilusi iš Usupelo km., Sasnavos vlsč., Mariampolės apskr. Turiu svarbų reikalą. Ji pati ar ją žinintieji atsiliepkite adresu:

Joe Kicas
Pentwater, Mich. (2)

PARDUODU TRAILERĮ

Parduodu gerą, didelį, puikiai įrengtą treilerį (trailer). Dabar jis stovi prie gražaus ežero, treilerių stoty. Visi įrengimai, patogus gyvenimas. Skambinti vakarais po 6 val. ir šventadieniais. Tel. 11 CR 4-8860 arba kreiptis

2 Notre Dame Rd.,
Bedford, Mass. (2)

NEW ERA SHAMPOO

To remove dandruff artificially is dangerous to scalp: it will cause loosing and gray hair. NEW ERA will prevent all hair troubles, it will make your hair new shiny as you never had before.

Mail $2.00 for 8 oz. bottle
Frank Bitautas
527 E. Exposition
Denver, Colorado

ŽODYNAS
A. LALIO
Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių.

1256 Puslapiai
dvigubos špaltos

Kaina $14

Pinigus siųsti kartu su užsakymu

Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

ŠIRDIS

Duok man, mano sūnau, savo širdį,
Ir tepamėgsta tavo akis mano keliais.
Dievas tai sako? S. P Z. 23;26.
A. A.

KIMBARAS ŽOLĖ

Kimbaras gerai nuo inkstų ir puslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiški ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti.

Medieva žievės yra vienos iš geriausių dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasaulyje. Turime ir medaus — Kubos medaus, liepos žiedų medaus, dobilų ir orenčių medaus. Medaus per paštą nesiunčiame.

Alex. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Užeikite į Alexander's vietą.

Apvalyk savo odą

Stebėtinas Naujas Gydymas Daro Stebuklus

Džiaukis švaria, malonia odo, laisva nuo visokių negražių ir nepatogių veido ir odos dėmių! Stebėtina nauja TROPICANA OINTMENT (mostis) garantuotai pagelbės jums nuo psoriasis simptomų, ekzemos, spuogų, juodgalvių, odos lupinėjimosi ir kt. išviršinių priežasčių iššauktų odos dėmių. Be riebalų, netepantis ir nekenksmingas jautriausiai odai. Nesvarbu, ką jūs bandėte ir kiek ilgai jūs kentėjote, bandykit TROPICANA OINTMENT.

Nesiųsk Pinigų—10 Dienų Bandymas

Kad įsitikintumet, kaip nepaprastai tas stebėtinas vaistas veikia, padarykit 10 dienų bandymą be rizikos. Nesiųsk pinigų. Atsiųs tik savo vardą ir adresą. Kai Tropicana Ointment ateis, užmokėk laiškanešiui $2 ir C. O. D. pašto išlaidas. Arba atsiųsk $2 ir mes apmokėsime pašto išlaidas. Jei nepatenkintas nepaprastais rezultatais, grąžink ir atgausi savo pinigus.

Į Kanadą ir kitur $2.50, mokėti iš kalno.

TROPICANA Dept. 5
P. O. BOX 305
CLINTON, INDIANA

GREIČIAU IR PIGIAU ORO PAŠTU Į LIETUVĄ

7 - 10 Dienų **90 Centų Svaras**

* Aspirinas (Bayer) 250 tablečių po 5 gramus $1.55
* Aureomicinas po 250 mgr. 16 kapsulių $9.45
* Chloromicetinas po 0.25 gr. 12 kapsulių $4.95
* Cortisone Acetate po 25 mgr. 20 tablečių $5.90
* F. 99 Tepalas 2 uncijos $2.25
* širdies Lašai 2 uncijos $1.40
* Metikortenas po 5 mgr. 100 tablečių $23.60
* Miltown 50 tablečių $4.20
* Penicilinas aliejuotas 5x10 (15,000,000 vienetų) $4.75
* Robadenas 60 tablečių $7.05
* Rimifon (Roche) 500 tablečių $5.90
* Seromicinas - Cikloserinas po 250 mgr. 40 kapsulių $23.60
* Serpasil (Ciba) po 0.25 100 tablečių $2.85
* Streptomicinas ar Dehidrostreptomicinas 10 gr. .. $3.50

Ir visi kiti vaistai ir vitaminai, vaikų preparatai, dantų taisymo medžiaga, chirurginiai prietaisai, klausos stiprintojai ir akiniai.

Mes Patariame Siųsti Dabar:

* Kailinius batukus, moteriki $18, vyriški $19.50
* Moterų batukus su šiltais pamušalais, rudus ar juodus $13.30
* Aulinius odos batus iki kelių, puikios rūšies $41.80
* Filco pantuplius su gumos padais $5.00
* Vilnones medžiagas apsiaustams nuo $15.50 iki .. $36.50
* Visi priedai prie šilto žieminio apsiausto $13.00
* Angliską medžiagą kostiumams nuo $12.00 iki .. $35.20
* Vilnones medžiagas suknelėms nuo $12 iki $18.00
* Mazgojamus namuose, nereikalingos prosyti, nesiglamžančius terileno kelnes ir kvaldotus sijonus $23.00
* Vandens nepraleidžiančius žaketus ilgesni $52.50, trumpesni $43.75
* Storas vilnones antklodes 54"x54" tinkamas naudoti viduj ir lauke $15.00

ir šiltus nertinukus, apatinius baltinius,kojines, pirštines

Į AUKŠČIAU PADUOTAS KAINAS ĮEINA MUITAS
Tik pridėkit $6.50 iki 22 svarų, $9.60 iki 33 svarų ir $11.40 iki 44 svarų.

Tazab of London
51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705
(Offisas atdaras visą laiką)

KNYGA, ŠVIESA, MEILĖ IR LAIMĖ

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šitos knygos (romano) ne tiktai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik $2.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI. Baisiai aštrūs šiurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus Dolerio padu. 316 psl. Kaina $2.00

ŠIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdėsio ašarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šitą knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 pls. Kaina $2.

ŠLIUPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tiktai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik .... $2.00.

Visos 4 knygos sykiu tik už $5.00.

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYINAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamos jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina $5.

Visos 5 knygos drauge tik už $8.00.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuoširdžių laiškų, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas ... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuvybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBĖS APDRAUDA IKI $10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki $10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudos sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas ateičiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki $825 į mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIEČIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki gilios senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopuose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

SVARBUS PRANEŠIMAS SIUNTĖJAMS

DOVANŲ PAKETŲ Į U.S.S.R.

Mums malonu pranešti, kad nuo sausio 1, 1959, jūs turėsite galimybės siųsti dovanų siuntinius į U.S.S.R.

SUMAŽINTA PATARNAVIMO KAINA

Nauji siuntiniams siųsti tarifai ir kainos nustatytos, kad palengvintų ir suprastintų siuntinių sutvarkymą, iš siuntimą ir pristatymą gavėjui, o taip pat pagerinti bendrą patarnavimą.

Kad pasiektume reikiamos naudos pasinaudodami naujomis kainomis ir siuntimo tvarka, siųskite siuntinius per vieną iš žemiau išvardintų firmų, kurios yra

VIENINTELĖS FIRMOS OFICIALIAI PRIPAŽINTOS

siuntinia ms siųsti

Įkainavimai ir patarna vimas visur tie patys

Prašome kreipkitės į bet kurią šių firmų smulkesniai informacijai, gausite skyrių sąrašą ir kitų informacijų

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
1991 Broadway, New York 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.
135 West 14 St., New York 11, N. Y.
Tel. CHelsea 3-2583

POCKAGE EXPRESS CO. & TRAVEL AGENCY
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.
Tel. INgersol 7-7272

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 So. State St., Chicago 4, Ill.
Tel. WAbash 2-9354

UNION TOURS, INC.
1 East 36 Street, New York 16, N. Y.
MUrray Hill 6-1155

MES ATLIEKAM ...
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- **BIZNIO KORČIUKIŲ**
- **SPAUSDINTŲ VOKŲ**
- **LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS**
- **BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ**
- **PROGRAMŲ ar PLAKATŲ**

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

VIENINTELĖ PROGA PAMATYT V. KUDIRKĄ

Vargu Bostone ir apylinkėj yra tokių, kurie pažino mūsų tautos žadintoją, tautos himno autorių dr. Vincą Kudirką?! Taigi visi apie jį tik iš rašto težinome. Bet sekmadienį, sausio 18 d. Thomas Park mokyklos salėje galėsite ir patį Vincą Kudirką ir jo šeimą, ir žandarus, kurie V. Kudirką persekiojo, ir knygnešius, kurie Kudirkos raštus platino, ir kt. pamatyti.

Nepraleiskite šitos progos, nes ji vienintelė, ateikite tą dieną į Vinco Kudirkos gimimo 100 metų sukakties didįjį minėjimą, kuriame bus vaidinamas ir "Vincas Kudirka". Pradžia 3 val. popiet. Įėjimas tik $2, moksleiviams tik 50 centų.

HIMNO GARSŲ ĮSIKLAUSIUS

"Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme..." Šiuos himno žodžius pirmą kartą mes pratarėme dar rusų caro žandarų persekiojami, juos giedojome, slaptai atsiskleidę draudžiamą lietuvišką knygelę, juos kuždėjome savo vaikams ir kalėme į jauną atmintį, kad visą amžių tenai išsilaikytų.

"Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme..." Mes kartojome su pakilusia dvasia ir savanorio kareivio ryžtu, žengdami į kovą dėl Lietuvos laisvės, ir su ašaromis, laidodami žuvusius, juos prisimindami, pagerbdami ar prisiekdami jiems amžiną ištikimybę.

Tai mes džiaugsmingai giedojome, kurdami Nepriklausomos Lietuvos laisvą gyvenimą ir liūdėdami, vėl tą krauju pirktą laisvę praradę.

"Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme..." Šiandien mes giedame ir šiapus Atlanto. Ne vienas mūsų šiandien ją kartojame jau ir be kovos ryžto ir be graudulio ašaros ir be to senoviško dvasios pakilimo. "Tu didvyrių žeme" mes kartais jau vos praverdami lūpas sušnabždame sau po nosimi, nes mūsų namai, mūsų automobiliai, mūsų pinigai, mūsų išdidumas, mūsų garbės troškuliai ir neapykantos jausmai jau didesni už mus pačius.

Ne vienas mūsų vaikų šiandien jau net nebežino, kas tuos himno žodžius parašė, žodžius, kurie mus atlydėjo ligi šio laisvės krašto ir ligi šios valandos. Ir mes patys tik kuria nors didžia proga prisimenam, kad tas pranašiškas žmogus tai — **daktaras Vincas Kudirka,** kurio šimto metų gimimo sukaktis suėjo dar tik gruodžio 31 dieną.

Vincas Kudirka — redaktorius, rašytojas, poetas, satyrikas, muzikas, — dirbęs ir kūręs viską, kas tik prisikeliančiai Lietuvai buvo reikalinga.

Vincas Kudirka — kovotojas, darbštumo ir pasiaukojimo tėvynei pavyzdys.

Vincas Kudirka — vienas ir tų tikrųjų tautos didvyrių, kuriuos ir himno žodžiai mini. Tad galime surasti, kodėl šiandien jo gimimo sukaktį taip iškilmingai švenčia viso laisvojo pasaulio lietuviai, be jokio pažiūrų ir partijų skirtumo.

Ir yra tiesiog lietuviškos garbės reikalas tą didžią didžio žmogaus sukaktį iškilmingiausiai paminėti ir mums, visiems Bostono ir apylinkės tautiečiams, kurie ligi šiol yra parodę tiek daug jautrumo ir solidarumo įvairiems Lietuvos reikalams.

O tas Vinco Kudirkos sukakties minėjimas visų organizacijų sutarimu rengiamas sekmadienį, sausio 18 d. 3 val. po pietų So. Boston High Sschool salėje.

Iškilmių programoje Lietuviškos Enciklopedijos leidėjo Juozo Kapočiaus atidaromasis žodis, profesoriaus J. Puzino mintys apie Vincą Kudirką ir Bostono Lietuvių Dramos Sambūrio vaidinimas "Vincas Kudirka". Tenka priminti, kad kalbos bus labai trumpos, o vaidinime dalyvauja Lietuvos Dramos aktoriai Henrikas Kačinskas, Antanas Škėma ir visa eilė naujų sambūrio narių, kurių nebuvo pirmame šio veikalo pastatyme. Taip pat ir dekoracijos visai naujos.

Mes tvirtai tikime, kad kiekvienas sąmoningas lietuvis skirs atliekamą sekmadienio valandą pagerbti atminimui to, kuris sunkiausiais caro priespaudos laikais nenuilstamai mums šaukė:

"Kelkite, kelkite, kelkite..."

Kuris savo eilėse drįso tarti ano meto despotui carui:

Ne tas yr galingas, kuriojo galybė
Tik ašarų, kraujo upeliuos braidytų
Kurio galią skelbtų griuvėsių daugybė
Sudegintų turtų, žmonių nužudytų.

Mes tikime, kad ateisite pagerbti to, kuris dėl mūsų laisvės sėdėjo caro kalėjimuos ir mirė kankinimų palaužtas, kad mūsų lietuviškoji sąmonė atgimtų.

(Rašytojo Antano Gustaičio kalba, pasakyta per Laisvės Varpo radiją).

KAS NAUJO "VINCO KUDIRKOS" VAIDINIME

K. Inčiūros veikalas "Vincas Kudirka" Bostone buvo statytas prieš 2 metus. Iki šios dienos mūsų Dramos Sambūris jį suvaidino visoj eilėj didesniųjų lietuvių kolonijų ir buvo pasiekęs net tolimąją Chicagą. Per tą laiką spektaklyje daug kas pasikeitė, ir sausio 18 d. matysime ir tai, ko neregėjome anksčiau.

Po vaidinimų Chicagoje tenykščiai Scenos Darbuotojų Sąjungai buvo paliktos "Vinco Kudirkos" dekoracijos, nes jų suvežiojimo išlaidos būtų buvusios didesnės, negu visos tos medžiagos vertė. Tad dabar V. Kudirkos 100 metų gimimo sukakties minėjimo Komitetas, įtraukdamas šį veikalą į savo programą, nutarė dekoracijas pagaminti naujas. Tą sunkųjį darbą pasiėmė organizuoti Komiteto pirmininkas Juozas Kapočius.

Šiandien dekoracijos jau pagamintos. Jas ilgas savaites ligi gilios nakties dirbo L. Enciklopedijos patalpose pats Juozas Kapočius drauge su žymiu mūsų dekoratorium dailininku. Žinant to darbo gausumą ir sunkumą, lieka tik stebėtis Enciklopedijos vedėjo Juozo Kapočiaus pasiaukojimu šiam visuomeniniam reikalui, o drauge ir dailininko ištverme. Tad būtų tikras moralinis nuosmūkis, jeigu neateitume šios kūrybos pažiūrėti tie, kuriems ji skirta.

HENRIKAS KAČINSKAS

Buv. Lietuvos valstybinės dramos teatro vienas žymiųjų aktorių, sausio 18 d. didžiajame Vinco Kudirkos minėjime vaidins Vincą Kudirką. H. Kačinskas yra toks aktorius, kuris nesikartoja: Jis ir tą patį vaidmenį kartodamas vis įneša nauja, todėl jį scenoje žiūrėti yra visuomet įdomu.

Kai kurių pasikeitimų yra įvykę ir vaidintojų sąstate. **Vinco Kudirkos vaidmenį, kaip ir seniau, vaidina Lietuvos Dramos Teatro** akt. **HENRIKAS KAČINSKAS, mūsų himno autorių vaizdavęs scenoje ir Nepriklausomoj Lietuvoj.** Bet rež. Ipolitui Tvirbutui veikalą atnaujinus Chicagos gastrolėms, **Bevardį dabar vaidins Lietuvos Dramos Teatro aktorius ANTANAS ŠKĖMA, kurio bostoniškė publika dar nematė. Jis čia atvyksta iš New Yorko.**

Nauji Sambūrio nariai šį kartą yra **Aldona Mongirdienė,** vaidinanti Pševalskienės dukterį Elvyrą, **Aleksandra Daukantienė** — Leonavičienę, **Valė Vakauzaitė** — Kudirkos seserį Jonišką, **Angelė Vakauzienė** — Moterėlę iš Kražių, **Justinas Zaranka** — kunigėlį, **Vytautas Strolia** — caro šnipą Leskauską, ir kone visa Karosų šeima: **Felicija Karosienė** — Baluckienę, **Gintaras Karosas** — Andriuką ir **Giedrė Karosaitė** — Baluckų dukrelę. Šia proga mes prisimename, kad jaunasis Gintaras Karosas Chicagos vaidinime susilaukė didelių publikos simpatijų ir teigiamų spaudos atsiliepimų.

Reikia pažymėti, kad šie naujieji vaidintojai į "Vinco Kudirkos" atnaujintą pastatymą įsijungė su dideliu entuziazmu ir darbštumu. Mūsų teatro rėmėjai ir dalyviai p. p. Karosai repeticijoms užleidžia net savo butą, tuo nepaprastai palengvindami spektaklio parengimą.

Iš ankstyvesniųjų Sambūrio narių vaidinime dalyvauja **Valteris Lendraitis, Irena Nikolskytė, Vida Mališauskaitė, Jurgis Jašinskas, Pranas Averka, Bronius Mickevičius, Stasys Santvaras, Liuda Šimaitė, Antanas Gustaitis, Zita Zarankaitė, Regina Norvaišaitė, Antanas Vilėniškis, Kęstutis Mickevičius, Kipras Mališauskas, Petras Bliūmas, Laima Katauskaitė, Herkulis Strolia** ir kt. Visi jie ir dabar sudaro "Vinco Kudirkos" spektaklio pagrindą.

Tad atsilankydami į Vinco Kudirkos 100 metų sukakties minėjimą tikrai nenuobodžiausime, o svarbiausia — pagerbsime mūsų himno autorių ir kovotoją dėl Lietuvos laisvės sunkiausiais caro priespaudos laikais.

Koresp.

Pabaltiečių žiemos balius

Tarptautinis institutas sausio 16 d. Statler viešbuty rengia didelį tarptautinį žiemos vidurio balių. Pradžia 8 val. vak. Įėjimas $3.50. Bilietai gaunami Tarptautiniame institute, 190 Beacon St., tel. RT 6-1081.

Griauna Mechanics namus

Sausio 8 d. pradėjo griauti didžiulius Mechanics rūmus, kurių vietoje po kelerių metų išaugs dar didesni, naujoviškesni Prudential draudimo bendrovės rūmai.

Mechanics rūmuose per ilgus metus buvo ruošiamos didžiulės parodos ir kiti subūvimai.

Pabaltiečių koncertas

Antram šių metų pabaltiečių koncerte sausio 16 d. penktadienį, 8:30 val. vak. Jordan Hall dainuos estų dainininkė Irene Looseberg, mezzo-sopranas. Tai jauna, bet jau pasižymėjusi dainininkė. Dainavimo studijas karo metu pradėjo Švedijoj. Išemigravusi į Kanadą, ji baigė Karališkąją muzikos konservatoriją Toronte. 1954 m. Toronto Kiwanis Muzikos Festivaly laimėjo aukščiausią dainavimo premiją. Dažnai dainuoja kaipo solistė su Toronto simfoniniu orkestru, su Toronto Mendelsono choru, Toronto operoj, radio ir CBC televizijos programose. Dainininkė visur laimi muzikos kritikų aukštą įvertinimą.

Irene Looseberg Bostono debiute atliks Bacho, Handelio, Bramso, Marcello, Saint - Saens veikalus. Atlis kelis dalykus ir estų kompozitorių, būtent: Mart Saar, Eduard Tubin ir Eduard Oja. Solistei akompanuos žymi estų pianistė Dagmar Kokker iš Montrealio, ir atliekant Bramso dainas, prie jų prisidės estų violistas Endel Kalan iš Bostono.

Bilietai po $2.75 ir $1.80 gaunami prie įėjimo Jordan Hall kasoje.

Keleivio kalendorių Norwoode galima gauti iš Ramanausko vakarais Lietuvių Piliečių Bendrovėj, o Lawrence iš Stakionio, 57 Sunset Ave.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS
So Bostone, 871 E. Fourth St. išnuomojamas 5 kambarių butas pirmime aukšte su centraliniu šildymu, Venecijos užuolaidomis, balta vonia, sinka, krosnimi. Kreiptis kasdien nuo 4 val. popiet į savininką antrame aukšte.

LAISVĖS VARPAS
* * *
Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WKOX, 1130 kilociklių
Framingham, Mass.
Sekmadieniais
2 — 3 val. popiet
VEDĖJAS—P. VIŠČINIS
47 Banks St.
BROCKTON 18, MASS.
Tel. JUniper 6-7209

The Apothecary
Lietuviška Tikra Vaistinė
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rimifoną, ir vaistų nuo reumatizmo, atraičio, strėnų gėlimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų—eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.,
382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6020
Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmad.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
(NAUJAS ADRESAS)
390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764
Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis.
iš naujų rubų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoka siuntėjas.
VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRAŠYKITE KATALOGŲ.
Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršuj nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpakavę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.
Atsiųsti paštu siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.
Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų siuntinius.
ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITĖS LIETUVIŠKAI
Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausia/ patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSTI.
Siunčiame su Inturisto įgaliojimais.
Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 ryto iki 2 po pietų.

Patyrę
— STIČERIAI —
Vienadatinės mašinos, lengvas malonus darbas. Puikūs siūlai, "Round Stitching" dirbtuvė. Geras atlyginimas, apmokamos šventės. Kreiptis
DUKE CLOTHING
330 Binney St. Cambridge
(4-tas aukštas)

DEŠRELIŲ KIMŠĖJAI
(Sausage stuffers)
ir
DEŠRELIŲ JUNGĖJAI
(Sausage linkers)
— TIKTAI PATYRĘ —
Pastovus dienos darbas, biznis plečiamas. Kreiptis į samdymo ofisą
Colonial Provision Co.
1100 Mass. Ave. Bostone
HIghland 2-6886

Geriausias namų dažytojos (Painter outside & inside and paperhanger) naudoja aukščiausios rūšies dažus, ir visokių gedimų taisytojas su geriausia medžiaga ir garantija, yra
Jonas Starinskas
220 SAVIN HILL AVE.
DORCHESTER, MASS.
Telefonas: CO 5-5854

V. Vadeiša
LIETUVIS BATSIUVIS
ODA SIUNTINIAMS
Parduodu pirmos rūšies odą, aulelius, pačus, vitpadžius siuntiniams į užjūrius nupiginta kaina. Atlieku visus batsiuvio darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas:
173 Eighth St., So. Boston
nuo 7 ryto iki 7 val. vak, išskyrus trečiadienius ir sekmadienius.
Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay
(KUČINSKAS)
Lietuvis Plumberis
Atlieka visokius "plumbing"—aliejaus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos prieinamos. Pirm negu ką darote, pasikambinkit, pakiauskit mūsų kainų.
Telefonas CO 5-5839
12 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1250 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biznius kreipkitės į
Praną Lembertą
REALTOR
597 E. BROADWAY
SO. BOSTONE
Šaukit nuo 9 iki 7 v. vak.
Tel.: AN 8-7031
o kitu laiku: AN 8-0699

NAMŲ SAVININKAMS
Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:
John Petrus
14 Gartland Street
Jamaica Plain, Mass.
Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ
Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis :
BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams $4.

ODOS PADAI
Stori, geriausios rūšies, tikri vyriški grynos odos padai čia vartoti ar siųsti į užjūrius. Atsiųsk batuko dydį ir $1 (Amerikoj apmokam pašto išlaidas) šiuo adresu:
JEREMIAH BERMAN CO.
267 Congress St., Boston, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BAŽNYČIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verčia Šv. Raštą į lietuvių kalbą.

Dr. B. Matulionis
Vidaus, specialiai plaučių ir širdies ligos. Priima bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.
Tele. 1190, Pascoag, Rhode Island
Adresas: Memorial Hospital
Wallum Lake, Rhode Island.
Atstumas: nuo Providence—34 myliios, nuo Worcester—36 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.,—10 mylių.

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas AN 8-1820

Tel. AV 2-4026
Dr. John Repshis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Uptown's Corner
DORCHESTER, MASS.

Tel. AN 8-2712 irba BI 4-9018
Dr. J. C. Seymour
(LANDŽIUS)
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. AN 8-2805
Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd
OPTOMETRISTAI
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 87 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.
Savininkas A. J. Alekna
626 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas AN 8-4148
Benjamin Moore Maloves
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai